

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915. ÉVI MÁJUS HÓ 18-IK NAPJÁN
SATORALJAUJHELYBEN TARTOTT
TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

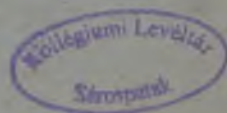
SZERKESZTETTE :

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

XLI. FÜZET.

SÁROSPATAK
NYOMATOTT A REF. FŐISKOLA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1915

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915. ÉVI MÁJUS HÓ 18-IK NAPJÁN
SÁTORALJAUJHELYBEN TARTOTT
TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

PÉTER MIHÁLY

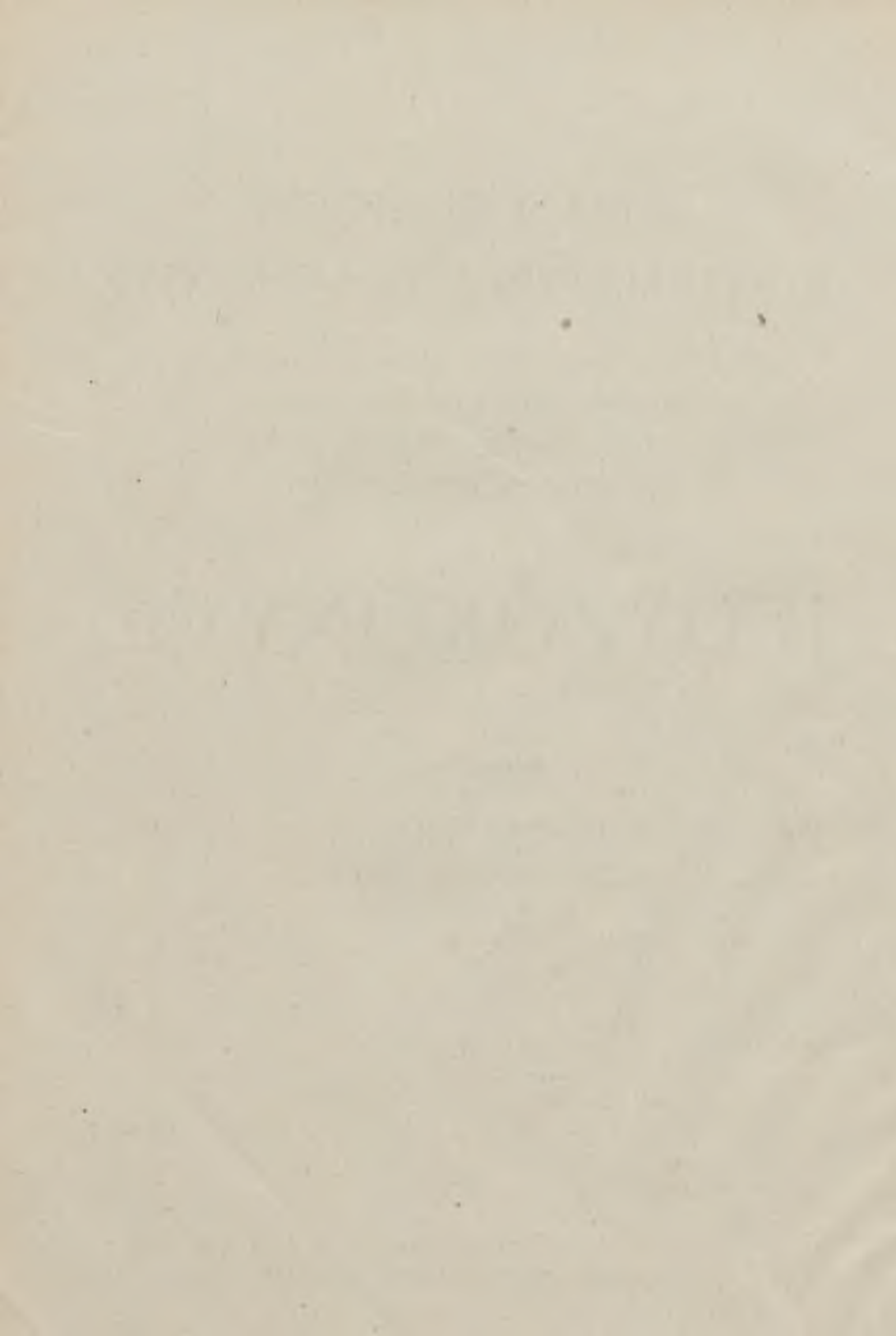
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

XLI. FÜZET.

SÁROSPATAK

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1915

A FELSZŐZEMPLÉNI REF. EGYHÁZMEGYE 1915. ÉVI
MÁJUS HÓ 18-ÁN SÁTORALJAUJHELYBEN TARTOTT
TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és *Dókus László* egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: *Kozma Antal*, *Szegő Bénjámin*, *Virág József*, *Péter Mihály* papi tanácsbírák; *Dr. Izsépy Tihamér* egyházmegyei ügyész.

Mint jegyzők: *Péter Mihály* papi főjegyző, *Tomory Pál* papi aljegyző és *Sallay Béla* helyettes jegyző.

Horkay Bertalan abarai, *Helmeczy Antal* b. ujlaki, *Séra János* hardicsai, *Sallay István* kisbárii, *Horkay Lajos* kistráskai, *Szombathy Antal* kolbásai, *Erdélyi András* lasztóci, *Kerekes Kálmán* nagytoronyai lelkészek. *Szombati Szabó István* sátoraljaujhelyi h.-lelkész.

Tanító képviselő: *Kozma Gerő* ladamóci tanító.

Mint egyházi kiküldöttek: *Nagy Tamás* sátoraljaujhelyi presbiter (pénztárnok), *Jencso András* bánóci, *Vajda András* zempléni, *Kis Károly* csarnahói, *Kicsiny János* hardicsai, *Kosztrub András* kazsói, *Tóth András* kisbárii, ifj. *Molnár József* nagybárii, id. *Pap István* legényei, *Szombathy Antal* ladamóci, *Kocsis Gyula* borsii gondnokok. *Szombathy Károly* ladamóci presbiter és több érdeklődő.

Távolmaradásukat kimentették: *Tudja Mihály* tanácsbíró, *deregnyői*, *Kis Tamás* inálcai lelkészek, *Dókus Gyula*, *Bernáth Aladár*, *Nemes Lajos* világi tanácsbírák.

1. A közgyűlés előtt istenisztelet tartatott a s.-a.-ujhelyi ref. egyház templomában, amely alkalommal *Sallay István* kisbárii lelkész imádkozott.

2. Dókus László egyházmegyei gondnok, — miután a közgyűlés megalakult, — szíves szavakkal üdvözölvén a közgyűlés alkotó tagjait és az érdeklődő közönséget, a

közgyűlést megnyitja.

3. Olvastatott az esperes évi jelentése, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvbe foglaltatik, amint következik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Eszteinkből egy ismét lett, napjai sebes szárnyakon repültek el s mi, a mi életünkkel szabadon rendelkező élet és halál Urának kegyelméből ismét itt vagyunk, hogy a reánk bízott munkát elvégezzük, azért mindenekelőtt buzgó hálaadásra nyiljanak ajkaink, a mi Atyánk és Istenünk iránt, s áldjuk azt a jó-ságos kezet, amely minket szép és forrón szeretett hazánk határain dúló háború annyi vészei és viharai között idáig bölcsen és kegyelmesen elvezetett s a pusztulástól megóvta még édes magyar hazánkat, abban hajlékainkat s magyar ref. anyaszentegyházunkat!

Nagy és nehéz időket élünk, Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! A béke áldásos munkáját egy borzalmas háború titáni harca váltotta fel; köröskörül bármerre nézünk, mindenütt lobog a véres háború lángja! A föld legnagyobb és leghatalmasabb nemzeteit ragadta magával a lángolás; s a mi ezeréves hazánk szent földjét is felakarták hasogatni irigy ellenségeink, ezért örö-münk napja elborult, szemünk gyakran telik meg könnyekkel, midőn látjuk hős fiaink véres küzdelmét s drága vére hullását; de azért midőn hazánk létéért ama nemes harcot harcoljuk, legyen erős szívünk és kezünk s becsületes igazságunk érzetében csügge-detlenül bizzunk a mi jó Istenünkben! S el merjük mondani a teljes bizodalom szavával: hogy Isten velünk van, aki megenyhíti a szenvedők baját és szinte látjuk magunk között azt a hatalmast, aki erőt ad harcoló seregeinknek s győzelmet fegyvereinknek s majdan fegyvereink diadala után elhozza a szent béke s jólét verőfényes napjait! — Most látjuk, mily boldogság a hit és vallás, s mily erő adatott azoknak, kik hisznek az erős Istenben s mily vigasztaló szép énekünk nekünk ez a zsoltár: „Te benned bízunk eleitől fogva, Uram tégedet tartottunk hajlékunknak!” Erőnk s vigasztalásunk volt ez nekünk a múltban, énekünk s erőnk ez most is, s hisszük, hogy nem hiába! S e bizodalomnál fogva kérjük

lelki áldásait, t. i.: megújult szívet és új indulatot s mennyei jó Atyánkhoz, mindenben kész szent akaratot!

Ime, Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Ezek azok a gondolatok, melyek az én lelkemet ezekben az ítélet-időkben fogva tartják, s amelyek önként ama kérdés feltevésére készítetnek: gondoskodtunk-e mindnyájan, akiket az isteni gondviselés őrállókül hívott el, fokozottabb mértékben hiveink lelki szükségleteiről?! Teljesítettük-e kellőleg lelki gondozói tisztünket?! S cselekedtünk-e irgalmasságot?!

S e kérdésekre mindjárt meg is adom a megnyugtató feleletet, hogy őrállóink, lelkészeink, tanítóink s világi férfaink, de sőt egyházunk minden rendű s rangú tagjai, hivatásuk magaslatán állottak s állanak s közülünk mindenki derekasán igyekezett részét kivenni abból a nagy munkából, mely mindnyájunkra hárámlik, mikor egyebet sem hallunk, mint jajveszékelést és zokogást s nem látunk mást, mint hulló könnyeknek árját! — S úgy hiszem, senki érdeméből le nem vonok, ha világi férfaink közül itt külön is kiemelem Dókus Gyula világi tanácsbíró s alispán úr ő méltóságát, ki mint a vöröskereszt sátoraljaujhelyi kötözőhelyének katonai delegátusa, a háború kezdetétől mind e mai napig nemes szíve egész odaadásával teljesíti nehéz feladatát.

S e nehéz időkben mindannyian, kik az Isten evangéliomának prédikálására hivatattunk el, kettős mértékben éreztük Pál apostol ama szavainak igazságát: „Az evangéliom Istennek hatalma, minden hívőnek idvességére.“ (Pál, Róm. I. 16. v.)

Teljesítsük azértan továbbra is a ránk hárámló samaritánusi szolgálatokat, s vezessük a Krisztushoz továbbra az is árvákat, özvegyeket, elhagyottakat s az Ige örök erejével bátorítsuk, vigasztaljuk s emeljük fel az elesetteket és nyomorba jutottakat, s töröljük le a könnyeket, kötözzük be a sebeket s jó cselekedeteinkkel gyógyítsuk a szenvedőket; nohogy megmérettetvén amaz igaz bíró és saját lelkiismeretünk előtt könnyűnek találassunk.

Azonban Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Midőn mások hulló könnyeit igyekszünk letörölni, a mi szemeinkben is a fájdalom könnyei rezegnek. — A háború fájdalmat keltő, szomorú eseményei minket is gyászba borítottak.

Eddigi tudomásom szerint három munkatársunk lett a háború áldozata: Dr. Sárkány Lajos egyházmegyei másod-ügyész az északi harctéren, Ivangorodnál vívott ütközetben súlyos sebet kapott s ilyen állapotban került orosz kézre. Azóta semmi hír sincs róla.

Él-e, nem-e, ki tudja?! — A csatatéren szerzett sebe következtében már itthon halt meg Zolnay Gergely imregi tanító s a harctéren szerzett betegsége folytán elhunyt Puskás Lajos m.-izségi tanító. Az elhunytak halálában vigasztalásunk az, hogy szeretett magyar hazánk védelmében haltak hősi halált. Halhatatlan dicső emléküik legyen megörökítve egyházmegyénk jegyzőkönyvi lapján is s lelkek pedig legyen részese az örök boldogságnak!

Ami most már közelebbről egyházmegyénk eseményeiről szóló számadásomat illeti, mindenekelőtt jelentem, hogy az egyházi törvény szerint megkövetelt egyházlátogatás a jelen év folyamán is kellő időben megtörtént. S az egyházlátogatást a következő küldöttségek teljesítették: 1. Az abarai járásban: Virág József lasztoméri lelkész, tanácsbíró és Séra János hardicsai lelkész. 2. A gálszécsi járásban: Hutka József bánóci lelkész-esperes és Szilágyi László migléshi lelkész. 3. A sátoraljaujhelyi járásban: Szegő Benő zempléni lelkész, tanácsbíró, Bornemisza István ladamóci lelkész. 4. A bodzás-ujlaki járásban: Kozma Antal magyar-sasi lelkész, tanácsbíró és Sallay Béla szőlőskei lelkész.

Az egyházlátogatási jegyzőkönyvekben foglalt jelentés és saját tapasztalatom szerint is, egyházaink múlt évi állapotáról a következőket jelenthetem, és pedig:

I. Beléletét illetőleg.

A nehéz idők dacára, úgy hiszem, visszafelé nem estünk, hanem sikerült megtartanunk azt, amink volt. Az istenitiszteletek úgy vasánap, — miként ünnepnapokon és hétköznapiakon is rendszeren folytak, hiveink igaz hűséggel ragaszkodva egyházunkhoz, buzgón látogatták az istenitiszteleteket s megünnepezték a hazafias emlékünnepeket s a reformáció emlékünnepeit is.

A szent sákramentumok rendszeren kiszolgáltattak s azokat hiveink igénybe is vették s a házassulók egyházi kihirdetése s megáldása is általában véve megtörtént, mégis azonban Sátoraljaujhelyben kereszteleásban nem részesült 4 fi, 4 nő. Egyházi szertartás által nem temettetett 2 fi. Egyházi megáldást nem kért 8 pár. Nem magyar nyelvű egyházainkban az egyházkerület rendelkezése szerint az istenitisztelek minden harmadik vasárnap magyar nyelvű volt. — A múlt év folyamán felekezetenkívül senki sem jött egyházunkban és szektáriusok sem voltak. Azonban azon hitelveinkkel ellenkező szokásokat, hogy t. i.: némely helyeken, ha-

lottak napján kivilágítják a temetőket, más felekezetű ünnepeket ünnepelnek, de sőt helyenként búcsúra is járnak hiveink, még ez idő szerint sem lehetett egészen kiküszöbölni, remélni lehet azonban, hogy ez irányban tartandó felvilágosító felolvasások, s általában a kura pasztorális és belmissió intenzívebb gyakorlása által ezen helytelen szokások idővel meg fognak szűnni. S látom a Bethesda-tavának csodás gyógyító erejét, csak az egyháznak időnként mozgásba kell azt hozni, hogy az egyház a maga ideáljait értékesítse s erősít érvényesítse, s hogy a világot az evangéliom erejével meggyőzhessük, a küzdelemtől sem szabad visszariadnunk.

A konfirmáció oktatására kellő gond fordítottatott s ezt az anyaegyházban a lelkészek, s a filiákban a lelkész urak felügyelete mellett az ottani tanító urak teljesítették s a konfirmáció — egy-két hely kivételével — általában az aratási úrvacsora osztás előtt történt.

A halottakat a lelkészek mindenütt kikísérték a temetőbe s a temetéseken hiveink mindenkor kellő érdeklődés mellett vettek részt. — S e helyütt jelentem azt is, hogy a halotti torozásokkal való visszaélés s az alkohol mértéktelen élvezése kezd alább szállani.

Az egyházi éneklés szépítése érdekében Lásztócon orgonát állítottak.

Az idegen felekezetű iskolába járó ref. gyermekeink az aratási szünidőben megfelelő konfirmációi oktatásban részesültek s megkonfirmáltak.

Ezek után megörökítésre méltónak találom azokat az áldozatokat, amelyeket hiveink a múlt év folyamán egyházunk iránti ragaszkodó szeretetből annak oltárára raktak.

a) Adományok.

Isten dicsőségére befolyt: Alsómihályi 60 K, Bánóc 147·80 K, Vasárhely 147·74 K, Morva 29 K, Bodzásujlak 135 K, Garany 212 K, Csarnahó 20 K, Deregnyő 110 K, Szalók 73·83 K, Gál-szécs 58·10 K, Gercsely 16 K, Kiszte 20 K, Hardicsa 268 K, Homonna 116·87 K. Kászó 25 K. — Úrvacsorai jegyekre: Kisbári 24 K, Nagybári 40 K, Kistráska 32 K, Hegyi 35 K, Kolbása 69 K, Ladamóc 50 K, Lasztomér 231·20 K, Lasztóc 100 K. — Gál-szécsen Kovács Sámuel feleségének emléke és Isten dicsőségére egy úrasztali terítőt. Pikna Pálné, Kovács Sámuel, Kovács Miklós

és ifj Koch Gáborné szül. Kovács Mariska a lelkészi székre és szószékre egy terítőt ajándékoztak. — Isten dicsőségére: Magyar-izsép 378 K, Cselej 85 K, Magyarsas 98 K, Imreg 102 K, Szürnyeg 292 K, Málca 76·30 K, Miglész 172 K, Nagyráska 37 K, Nagytoronya 20 K, Sátoraljaujhely háborús célokra 280 K, Szöllöske 30·44 K, Bodrogszerdahely 90·41 K, Tusa 354·97 K, Zemplén 55·50 K.

Adományok összes összege 3942·44 K.

Azonkívül hadikölcsönre való jegyzés volt 19.100 kor.

b) *Épitkezések.*

Alsómihályi templomjavításra költött 350 K-át, Morva tanítói magtár építésre 600 K-át, Bodzásujlak egyházi kisebb javításokra 60 K-át, Gercsely templom kifestésére 400 K-át, Homonna egyházi épületek javítására 342·49 K-át, Kazsó egyházi épületek javítására 762·72 K-át, Kisazar paplak építésre 6100 K-át, Kisbári egyházi épületek kisebb javítására 70 K-át, Lasztomér új iskola s tanítói lak építésére 14.000 K-át, Lasztóc új orgona beállításra 2500 K-át, Lasztóc tanítói lakás kertkörülkerítésére 250 K-át, Magyarsas új iskola és tanítói lak építtetésére 15.000 K-át, Szürnyeg tanítói lak mellék-helyiségeinek építtetésére 3325·90 K-át, Szöllöske új paplak építtetésére 7559·18 K-át, Tusa lelkészlakon új pince építtetésére 800 K-át, Zemplén kisebb egyházi javításokra 280 K-át.

Épitkezések összes összege 52.580·29 K.

Az adományokért s építkezésekre fordított áldozatkészségért s az építkezés végrehajtása körül tanusított buzgóságért fejezzük ki elismerésünket az illető egyházak hiveinek, lelkészeinek s előjáróinak.

II. Az egyházak közléte, szervezete és vagyoni ügyeire nézve jelentésem a következő:

A presbyterium minden egyházközségben törvényesen szervezve volt. A presbyterium és egyházközség gyűlései a törvény rendelkezései szerint tartatnak meg s határozataik is aszerint jegyzőkönyveztettek. A hozott határozatok fogatosítottak s az egyházlátogatóság jelentése szerint a jegyzőkönyvek mindenütt be vannak kötve.

A presbyterek szabályszerű meghívás útján jelentek meg a gyűléseken s a törvényben előírt kötelességeiket teljesítve, a nép előtt mindenben jó példával jártak elől s a lelkeszt minden igaz és fontos ügy keresztülvitelében támogatták.

Két kulcsos láda nem mindenik egyházközségben volt, pecsétje azonban mindenik egyházközségnek van s a láda s pecsétek mindenütt a lelkészlakon tartattak.

A felsőbb hatósági, t. i. Püspöki, illetőleg esperesi körlevelek a rendeletek tárába mindenütt bevezetettek, ugyszintén a paróchiális könyvtárt illető könyvek a könyvtár törzskönyvébe, csak épen Nagytoronyán nem, ahol törzskönyv még mindig nincsen.

Az anyakönyvek rendben vezettek. Mindenik egyházközségben volt posta s iktatókönyv. Az egyházak régi, fontos anyahönyvei, egyéb okiratai s szent edényei, ingóságai megőriztettek. Vagyonleltár mindenütt megvolt.

A presbyterium által megerősített költségvetések és számadások mindenik egyházból kellő időben beküldettek az esperesi hivatalba.

Az egyházi épületek elég jó karban voltak s kellő értékig biztosítottak. Lasztomér, Magyarsas nagy áldozatok árán új iskolát építettek, Szöllőske és Kisazar pedig új paplakot szinte erejüket felülmúló áldozattal!

Az egyházközségek földbirtoka bérkezelés mellett jövedelmez s a haszonbér pontosan befolyt s befolyt a belhivatalnokok fizetése is, a fizetés szedés azonban nem mindenütt egyházi törvényeinknek megfelelő módon történik, mert sok helyütt még mindig a belhivatalnokok maguk szedik fizetésöket s egyházi adókönyvecske sok egyházban nincs. Sátoraljaujhelyben pedig tetemes egyházi adóhátrálék van.

Az egyházak tőkepénzei és alapítványai, részint kötvényeken kölcsönös jótállás s presbyterium jótállása mellett gyümölcsöztetnek, részint pedig takarékpénztárban vannak elhelyezve.

Az elmúlt évre általában véve mindenféle adó, illetékegyenérték, lelkészi és tanítói nyugdíjintézeti évi járulék, özvegy-árvatári köteles tartozás, egyházmegye, kerület és főiskolák részére megajánlott vagy kivetett összeg, mind az egyház, mind a hivatalnokok részéről kifizettetett; egyes helyeken azonban állami adóhátrálék van és hol? az az egyházak anyagi viszonyairól szóló ki-mutatásban benne foglaltatik s ezen egyházak tartásuk kötelességöknek az adóhátrálékok mielőbbi kifizetését!

Egyházaink közül a nagyráskai egyház állott perben az iskolai belhely, illetőleg a régi temető ügyéből kifolyólag a hegyii róm. kath. egyházzal s a pert a lelkész jelentése szerint az utolsó fel-
lebbezési bírói fórum előtt el is veszítette. Bővebb adatok nem állván ezuttal rendelkezésemre, nem tudok hozzászólni, vajjon nem volna-e megújítható a per?

Az egyházi élet gyarapodására annyira szükséges áldásos béke, szeretet és egyetértés mindenik egyházközségben megvolt.

III. Az egyházmegye iskolaügyeiről a következőket jelenthetem:

A háború következtében főleg egyházmegyénk felsőbb vidékén, egyes helyeken iskoláink nem működtek normálisan s az iskolás gyermekek vagy egyáltalán nem jártak iskolába, vagy ha jártak csak kevés ideig jártak. S ennek oka egyfelől az, hogy több helyütt tanítóink hadbavonultak s másfelől pedig iskoláink átvonuló katonák s katonai trének szállóhelyéül s legutóbb pedig a harctéri helyzet következtében vármegyénk felső vidékéről kilakoltattak lakóhelyéül szolgált.

Ahol azonban az iskolázás akadálytalanul folyhatott, ott tanítók hűven teljesítették kötelességöket s az iskolások is rendesen jártak iskolába. A vallás- és énektanításra, nemcsak ref. felekezeti, de állami s községi iskoláinkban is kiváló gond fordítottatott s a gyermekek a téli hideg idő kivételével, a vasárnapi s ünnepi s kiváltképen délelőtti istenítiszteletre felvezettettek s a 12 éven felüliek az úrvacsorában is részt vettek.

A nem felekezetünk iskoláiba járó gyermekek az aratási szüni időben megkonfirmáltattak. Tankönyvekül úgy a mindennapi, mint az ismétlő iskolában a tiszáninneri ref. egyházkerület által kiadott tankönyvek használtattak s az összes rovatokat tartalmazó azon rendtartási naplók, melyeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapított meg.

A lelkész és presbyterium meglátogatták az iskolát s az iskolalátogatást bevezették a naplóba.

Felsőbb hatóságunknak iskolaügyben hozott határozatai a lehetőség szerint főganasítottattak.

IV. Az egyházmegye statisztikai s egyéb adatai.

1. Népmozgalmi adatok.

1. Az egyházmegye területén az összes lakosok száma	---	---	---	---	---	101.525 lélek.
2. Ezek közt magyar	---	---	---	---	---	41.290
3. Ezek közt nem magyar ajku	---	---	---	---	---	60.345
4. Református	---	---	---	---	---	15.217
5. Született fi	---	---	---	---	---	251
6. Született nő	---	---	---	---	---	212
7. Született törvényes fi	---	---	---	---	---	239
8. Született törvényes nő	---	---	---	---	---	202
9. Született törvénytelen fi	---	---	---	---	---	12
10. " " nő	---	---	---	---	---	10
11. Konfirmáltatott fi	---	---	---	---	---	159
12. " " nő	---	---	---	---	---	159
13. Házasságot kötött tiszta pár	---	---	---	---	---	86
14. " " vegyes "	---	---	---	---	---	34
15. Kitért fi	---	---	---	---	---	2
16. " " nő	---	---	---	---	---	7
17. Áttért fi	---	---	---	---	---	8
18. " " nő	---	---	---	---	---	1
19. Reversálist kötött javunkra	---	---	---	---	---	8
20. " " kárunkra	---	---	---	---	---	3
21. Meghalt fi	---	---	---	---	---	151
22. " " nő	---	---	---	---	---	147
23. Egyházi megáldást nem kért Ladamócon	---	---	---	---	---	1 pár
Egyházi megáldást nem kért Sátoraljaúj helyben	---	---	---	---	---	8 "
24. Keresztelésben nem részesült Sátoraljaúj helyben	---	---	---	---	---	4 fi
Keresztelésben nem részesült Sátoraljaúj helyben	---	---	---	---	---	4 nő
25. Sátoraljaúj helyben egyházi szertartással nem temettetett	---	---	---	---	---	2 fi

2. Vagyoni ügyekre vonatkozó adatok:

I. Az egyházmegyei gyülekezetek pénztári forgalma:

1. Bevétel volt	—	—	—	—	164,111 K 70 f.
2. Kiadás volt	—	—	—	—	134,631 „ 17 „
Pénztári maradvány	—				29,580 K 53 f.

3. Az egyházmegye gyülekezeteinek tényleges vagyonmértéke:

1. Földekben	—	—	—	—	980,669 K 84 f.
2. Épületekben	—	—	—	—	1.743,579 „ 95 „
3. Tőkepénzben	—	—	—	—	77,798 „ 32 „
4. Alapítványokban	—	—	—	—	40,410 „ — „
5. Alapokban	—	—	—	—	24,426 „ — „
6. Ingóságokban felszerelés	—	—			119,125 „ — „
7. Hasznos jogokban	—	—	—		6,400 „ — „
Összesen	—				2.892,009 K 11 f.

4. Az egyházmegye gyülekezeteinek adóssága:

1. Tőkesegély tartozás	—	—	—	81,000 K — f.
2. Törlesztési kölcsön	—	—	—	30,000 „ — „
3. Másnemű tartozás	—	—	—	52,637 „ 56 „
Összes adósság	—			163,637 K 56 f.

5. Az egyházmegye vagyona:

1. Közpénztári tőke	—	—	—	1,381 K 30 f.
2. Gyűléstartási tőke	—	—	—	2,058 „ — „
3. Lelkeszi gyámpénztár tőkéje	—			— „ — „
4. Tanítói gyámpénztár tőkéje	—			— „ — „
Összesen	--			3,439 K 30 f.

6. Adakozások:

1. Isten dicsőségére	—	—	—	3,942 K 44 f.
2. Orgonaépítésre	—	—	—	3,000 „ — „
Összesen	—			6,942 K 44 f.

7. Építkezések és javítások:

1. Templom	— — — — —	861 K 29 f.
2. Iskola	— — — — —	29,000 „ — „
3. Lelkészlakás	— — — — —	16,394 „ — „
4. Tanítói lakás	— — — — —	3,325 „ 90 „
5. Orgona építés	— — — — —	3,000 „ — „
Építkezésekre és javításokra		— 52,580 K 29 f.

V. Segélypénzek.

Az esperesi hivatalhoz alábbi segélypénzek érkeztek:

I.

1. 1914-ik évi második félévi kongrua	12,569 K 21 f.
2. 1915-ik évi első félévi kongrua	— 11,224 „ 67 „
3. 1914-ik évi második félévi lelkészi korpótlék	— — — — — 6,800 „ — „
4. 1915-ik évi első félévi lelk. korp.	— 7,000 „ — „
Összesen	— 37,593 K 88 f.

Ezen segélyeket az illetőknek annak idején pontosan elküldöttem.

II.

Fenti segélyeken kívül még következő segélyek voltak:

5. 1914-ik évi egész évi kápláni kongrua	2,474 K 35 f.
--	---------------

Ezen segélyt is a megfelelő megállapítás szerint szétosztva elküldöttem.

III.

6. Az egyházkerületi pénztári hivataltól államsegélyt kaptam	— — — 3,691 K 48 f.
7. Br. Baldácsy-alapból	— — — 809 „ 52 „
8. Nagy Gedeon-alapból	— — — 200 „ — „
9. Szükösi és Hollandi tárból	— — — 120 „ — „
Összesen	— 4,821 K — f.

Ezen itt utóbb elősorolt segélyekről a segélyosztó-bizottság jegyzőkönyvében van részletes számadás, mely a tárgyalás folyamán külön mutattatik be.

IV.

Közvetlenül a főt. Püspök úr útján lelkészi javadalom emelésére szolgáló állandó domesztikai segélyt a következő lelkész urak kapták meg:

1. Tomory Pál magyarizségi lelkész	—	—	70 K
2. Szombathy Antal kolbásai lelkész	—	—	140 „
3. Kiss Tamás málcai lelkész	—	—	70 „
4. Ignéczy Sándor szőlőskei lelkész	—	—	140 „
5. Bornemisza István ladamóci lelkész	—	—	70 „
Összesen	—	—	490 K

V.

Továbbá jelentem, hogy az 1913. évi XVI. t.-c. értelmében következő egyházmegyénbeli tanító urak nyertek fizetésfelelő államsegélyt:

1. Sárközi Sándor gálszécsi ref. elemi iskolai segédtanító 1913. évi december hó 1-től 1914. június hó 30-ig havi 80 korona díjat kapott, mint államsegélyt.

2. Révai Miksa málcai ref. tanító helyi járulékokból biztosított évi 131 kor. fizetésének 1200 koronára való kiegészítéséül évi 887 korona államsegélyt nyert.

3. Karakó Ferenc szürnyegi ref. tanító, helyi járulékból biztosított évi 264 kor. fizetésének évi 2200 koronára való kiegészítéséül 1914. évi október hó 1-től 1936 kor. államsegélyt.

4. Szöllősy Izabella tusai ref. tanítónő helyi járulékból biztosított évi 261 kor. fizetésének évi 1200 koronára való kiegészítéséül 939 korona államsegélyt nyert.

5. Enyedy Lajos szőlőskei ref. tanító helyi járulékból biztosított évi 206 kor. fizetésének 2000 koronára való kiegészítéséül 1914. évi augusztus hó 1-től további intézkedésig 1794 kor. államsegélyt kapott.

6. Berencsy Endre alsómihályi ref. tanítónak helyi járulékból biztosított évi 160 kor. fizetésének kiegészítésére 1914. évi október hó 1-től 2200 koronáig 2040 korona államsegélyt utaltatott ki.

7. Nyíry Gyula nagyráskai ref. tanító helyi járulékokból biztosított évi 363 korona fizetésének 1913. szeptember 15-től 1200 koronára való kiegészítéséül 837 korona államsegélyt.

8. Varga József kisazari ref. tanító, helyi járulékokból biztosított évi 40 kor. fizetésének 2200 koronára való kiegészítéséül 2160 kor. államsegélyt.

9. Erdős József csarnahói ref. tanító 432 kor. helyi járulékokból biztosított fizetésének 2200 koronára való kiegészítéséül 1914. évi szeptember hó 1-től 1768 korona államsegélyt.

10. Könyves Kálmán garanyi ref. tanító helyi járulékokból biztosított évi 308 kor. fizetésének 1800 koronára való kiegészítéséül 1914. szept. hó 1-től 1492 korona államsegélyt.

11. Sikolya Albert nagytoronyai tanító, helyi járulékokból biztosított évi 222 korona fizetésének 1600 koronára való kiegészítéséül 1914. évi október hó 1-től további intézkedésig 1378 kor. korona államsegélyt nyert.

VI.

Az 1914-ik évre szóló s immár 9-ik 290 korona lelkeszi könyvtár járulék egyházkerületi pénztárnak befizettetett.

VII.

Országos református közalap és orsz. református lelkeszi nyugdíj és árva gyámintézet járulékairól külön jegyzőkönyvben van elszámolás.

VIII.

Végül jelentem, hogy a templomi jelek, a főhatósági rendelkezéseknek megfelelőleg a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett kitétettek s a begyűlt adományok illetékes célokra és pedig a többek közt: az országos ref. lelkeszi nyugdíj-intézetre virágvasárnapi perselypénz, pünköst utáni szentháromság vasárnapon a Gusztáv Adolf-egylet céljára s a reformáció emlék-ünnepén pedig az orsz. ref. közalapra begyűlt adományok az egyházmegyei pénztárnok úi által kellő időben elküldettek, illetőleg elszámoltattak.

VI. Ünnepek.

A magyarsasi református elemi iskola és tanítói lak egészen újonnan építettván fel, a mult év október havában adatott át ün-

népélyesen a közhasználatnak. Részemről akadályozva lévén az ünnepélyen való megjelenésben, mint esperes helyettes Szegő Benő zempléni lelkész legidősebb papi tanácsbíró végezte a felavatási funkciót több lelkésztársunk s az alkalommal megjelent híveink részvételével. Ünnepély után az egyház áldozatkészségéből Kozma Antal lelkész és neje látták el lekötő szívésséggel a paplakon összegyűlt vendégereget, akiknek fáradságukért ez úton is köszönetemet nyilvánítom.

VII. Hivatalváltások.

1. Az üresedésben volt csarnahói ref. tanítói állásra Erdős József okleveles tanító választatván meg, állását 1914-ik év október hó 1-én foglalta el.

2. Bartha Endre bánóci s.-lelkész 1914. július 10-én távoztván el Bánócról, helyébe ezen időtől kezdve Szabó Gyula s.-lelkész jött Sarkadról Biharmegyéből s.-lelkésznek, ő is azonban 1914. november 22-én katonai sebesültszállító lelkésznek menve, Nagybereznára távozott.

3. Ugyancsak katonai sebesültszállító lelkésznek ment el 1914. október hó 1-én Enyedy Andor alsó-mihályi s.-lelkész s említett minőségben Miskolcon nyert alkalmazást.

4. Révai Miksa málcai tanító — akit az egyház saját kérelmére a szolgálatból elbocsátott — 1915. január hó 21-én távozott el az egyházból.

5. Szöllőskére Sallay Béla kisbári lelkész választatván meg, állását 1914. év október 18-án hagyta el s Kisbáriba pedig Sallay István pécsi segédlelkész választatván meg; állását hasonlóan október hó 18-án hagyta el.

6. Ignéczy Sándor volt szöllőskei lelkész Szatmármegyébe Mérkre választatott meg, aki új állását 1914. év október hó 18-án foglalta el. — Egyházmegyénkből eltávazása alkalmából elismeréssel adózom, a szöllőskei ref. egyház körében kifejtett buzgó fáradozást, amely fáradozásnak nevéhez fűződő emlékezetes eredménye marad az új iskola s tanítói lak s lelkészlak felépítése! Másfelől bizalommal köszöntöm új állásaikban Erdős József csarnahói új tanítót és Sallay Béla, Sallay István lelkész urakat, akik közül Sallay Béla már régi érdemes munkása egyházmegyénknek, Sallay István pedig reményteljes hajtása a Sallay—Ároni családnak,

amelyből az édes apával együtt ez időszerint immár 4 lelkész működik a tiszáninneri ref. egyházkerületben !

7. Varga József kisazari tanító Imregre választatván meg előkönyörgő-tanítónak, állását ez évi szeptember hó 1-én fogja elfoglalni s e változással kapcsolatban aggodalommal tekintek a kisazari egyház felé, vajjon megtalálja-e az alkalmas embert, aki az ottani viszonyok között helyét jól betöltve, a református iskola iránti lelkesedésre tudná buzdítani a közönybe merült lelkeket !

8. Legenyén Kádár János lelkész úr betegsége miatt nyugdíjaztatását kérelmezte s az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézeti bizottság folyó évi május hó 1-től kezdődő hatálylyal nyugdíjazta is nevezett lelkész urat s amidőn ezt bejelentem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek, úgyhiszem egyházmegyénk nevében is elismerésemet nyilvánítom nevezett lelkész úrnak, azon buzgalmaért és odaadásaért, melyet 36 éven át egyfolytában a legenyeyi egyház körében mint lekipásztör kifejtett ; de elismerésemet nyilvánítom azon készségeért is, mely szerint egyházmegyénkben a papi tanácsbírói tisztet és tanügyi biz. elnöki tisztséget hosszú évek során át nagy hűséggel töltötte be ; most amidőn nyugdíjba vonulásával körünkből eltávozott, kívánom, hogy az isteni gondviselés áldja meg őt egészsége megnövekedésével s nyugalmas, boldog öreg korral !

9. Ugyancsak betegség okából kéri nyugdíjaztatását Kiss Tamás málcai lelkész úr is ; nyugdíjügye még nincs elintézve, csak épen a kérvény adatott be.

10. Dr. Sárkány Lajos egyházmegyei másodügyésznek hadbavonulása, de sőt a harctéren való megsebesülése folytán bizonytalan sorsa és Dr. Izsépy Tihamér ügyésznek szintén hadbavonulása folytán az ügyészi teendők ellátása végett helyettes ügyészül dr. Kiss Sándor sárospataki lakos, ügyvéd rendeltetik ki az elnökség által. Aki az ügyészi tisztet a legszívesebb készséggel el is fogadta s ügyészi teendőit április hó 1-seje óta lelkiismeretes pontossággal teljesíti.

11. Személyváltozásról lévén szó, a Szabolcsmegyében levő paszabi ref. egyház lelkészévé történt megválasztása folytán rövid idő múltán eltávozik körünkből Tomory Pál magyarizségi lelkész is. Távozásával egy pontos s munkára mindig kész férfiút veszít el egyházmegyénk, aki munkásságával a magyarizségi ref. egyház körében maradandó emléket emelt magának. Az új tanítói lak s iskola felépítése s előbb a régi iskolai belhely eladása s új iskolai

belhely vétele s az egyházi épületek reorganizációja, a mostani főgondnok Csiszár Kálmán mellett, mind-mind az ő lelkipásztori tevékenységét dicsérik; ezenkívül időt szakított magának egyházmegyéink ügyei intézéséhez is. Hossszabb idő óta működött s működik dicséretes buzgalommal, mint egyházmegyei aljegyző s számvevőszéki előadó. Érdemeit méltatva áldáskívánással bocsássuk el őt körünkből s legyen új helyén megelégedett és boldog!

12. Mint hivatalban történt változásról emlékezem meg továbbá arról is, hogy 1. Böszörményi Sándor homonnai ref. missiói lelkész Veiszkirchenbe, Morvaországba, 2. Máthé Miklós kisazari ref. lelkész pedig Salzburgba neveztetett ki cs. és kir. tábori lelkésznek. Továbbá e helyütt jelentem azt is, hogy tanítóink közül a következők teljesítenek katonai szolgálatot, illetőleg vesznek részt a háborúban:

13. 1. Varga Gyula bánóci ref. kántor-tanító az északi harctéren, 2. Zalányi György vásárhelyi tanító, 3. Szekeres István morvai tanító, 4. Könyves Kálmán garanyi tanító, 5. Szabó Imre szalóki tanító, 6. Frönczel József gálszécsi tanító, 7. Liszkai Bertalan hardicsai tanító, 8. Nyitray György lasztoméri tanító, 9. Puskás Lajos magyarizségi tanító harctéren szerzett betegsége következtében hősi halált halt, 10. Zsolnay Gergely imregi tanító harctéren kapott sebe következtében hősi halált halt, 11. Könyves Andor miglészi tanító, 12. Nyíry Gyula nagyráskai tanító, 13. Bottka Gyula kistoronyai tanító, 14. Gyarmathy László zempléni tanító.

VIII. Intézkedések.

Az egyházmegyei tisztikar 10 éves mandátuma lejárván, az erre vonatkozó szavazást május hó 26-áról kelt 5—1914. számú körlevéllel megkööröztem. Junius hó 20 áról kelt 6—1914. számú körlevélben a sárospataki ref. főiskola lelkészi algondnoki s két zsinati rendes tagsági állásra való szavazás megejtése, úgyszintén az újonnan megnyílt tőkesegély s az állandó káplántartó helyek megállapítása tárgyában való kérvényezésre hívtam fel az egyházakat.

Virágvasárnapon az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézetre, Pünköszt utáni Szentháromság vasárnapon a Gusztáv Adolf-egyesületre, a reformáció emlékünnepén az orsz. ref. közalapra való adakozásra buzdítottam szintén körlevélben híveinket. Majdan a nyugdíjintézeti s közalapi járulékok befizetését sürgettem. Az 1913-ik évi XIV.

t.-c. 73-ik §-a értelmében a lelkész urakat az országgyűlési képviselők választásához szükséges névjegyzék kiigazítása tárgyában esetleg bekívándó kivonatok, bizonyítványok s egyéb okiratok bélyegmentes, — s ha amennyiben az idézett 1913. évi XIV. t.-c. másként nem rendelkezik — díjtalanul való kiállítására felhívom! Főtiszteletű Püspök úrnak 1649—1914. számú intézvénye szerint a tűzkárbizosítás fokozottabb igénybevételére serkentettem hiveinket.

Megköröztem a vallás- és közoktatásügyi miniszternek ama közlését, hogy az egyházi, illetőleg lelkészi, vagy tanítói erdőbirtok eladása alkalmával, az egyházak a m. kir. földművelésügyi miniszter hzzzájárulását kérik ki első sorban s csak e után terjesszék fel az egyházhatósági megerősítésre.

Öfensége Ferencz Ferdinánd trónörökösünk és fenkölt lelkű neje Hohenberg Zsófiának orgyilkos módon történt meggyilkolása alkalmából való gyászistenizsület tartásra s gyászlobogóinknak egyházi és iskolai épületeinkre való kitételét és harangjainknak a temetés napjáig naponként való meghúzására, 8—1914. július 2. számú körlevéllel hívtam fel egyházunkat s e rendelkezésem mindenik egyházban végre is hajtott.

A háború következtében hadikölcsön jegyzésre szeretetadomány gyűjtésre, a háborúban megsebesültek, megbetegedettek, megrokkantak, megvakultak s elesettek özvegyei s árvái segélyezésére buzdítottam s lelkesítettem több ízben kibocsátott körleveleimmel hiveinket. S az ellenséges orosz hadaknak a Kárpátokon át történt betörése következtében az egyházi anyakönyvek, okmányok, pénzek, kötvények s általában mindennemű egyházi s templomi értékek biztonságba helyezése iránt intézkedtem

Népfelkelői szolgálatra alkalmas, de polgári alkalmazásban nélkülözhetlen tanítók felmentése tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak leküldött rendeletét az illetőkkel tudomás-vétel végett közlöttem.

A mezei munka biztosítása s általában ezen körben való s valláserkölcsi alapon álló társadalmi szociális munkálkodásra, a nép felvilágosítására, buzdítására, feddésére, védelmére és vezetésére többszörösen hívtam fel lelkésztársaimat, kik is ez irányú belmiszsiói, kura pastorális tevékenységüknek s hazafiúi kötelességüknek készségesen eleget is tettek.

Azonkívül sok minden az egyház és iskola körébe tartozó ügyet intéztem el és köröztem meg és pedig múlt évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk óta 32 kibocsátott körlevéllel.

Egyházmegyei gondnok úr önnagyságával végrehajtottam a szőlőskői s kisbárai lelkészválasztásokat s intézkedtünk nevezett lelkész urak beiktatása iránt.

Az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézeti tagok sorában beállott változásokat, az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézet végrehajtó bizottságának kellő időben elküldöttem.

Szintén kellő időben elküldöttem az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézet múlt évi számadásait s f. évi kimutatásait a konventnek s a Főt. Püspök úrnak az államsegély, Báró Baldácsy-alap s többi segélyekről való számadást (1911. őszi egyházkerületi gyűlés 21, 22. jkvi pont) s elküldtem az egyházi számadásokat is számvevő széki vizsgálat végett.

Cseh Pál alsó-mihályi lelkész megújult betegsége miatt az alsó-mihályi egyház adminisztrációjával majdnem 1915. január hó 1-től Erdélyi András lasztóci lelkész urat bízam meg. Bornemisza István ladamóci lelkész betegsége alatt pedig a ladamóci egyház adminisztrációjával Sallay István kisbárai lelkészt.

Múlt évi tavaszi egyházmegyei gyűlésünk óta iktatókönyvem bejegyzése szerint ügyirataim száma 1112. Postakönyvem igazolása szerint elküldtem 46 ajánlott levelet, csomagot s több táviratot s közel 2000 közönséges levelet. Mindezen számok az esperesi hivatal nagy ügyforgalmáról tesznek tanúbizonyságot.

S legyen hála az isteni gondviselésnek s az egyházmegye támogató készségének, a reám hármlott feladatokat a nehéz idők dacára, habár ha fogyatékosan is, de jóakarattal igyekeztem elvégezni. S a mennyei Atya gyámolító s erősítő kegyelméért soha meg nem szűnök imádkozni s a nagytiszteletű egyházmegye bizalmát támogató szívességét pedig továbbra is kérve, magamat nagyra-becsült jóindulatába ajánlom!

Bánóc, 1915. évi május hó 10.

Alázatos szolgálók:

Hutka József
esperes.

4. Esperes jelenti, hogy dr. Sárkány Lajos egyházmegyei másodügyész az északi harctéren, az Ivangorodnál vívott ütközetben súlyos sebet kapott, ily állapotban került orosz kézre. Azóta nem lehet tudni, él-e, meghalt-e? Továbbá Puskás Lajos m.-izségi és Zolnay Gergely imregi tanítók a harctéren szerzett betegségükben elhaltak.

Egyházmegyei közgyűlés részvétellel értesül dr. Sárkány Lajos egyházmegyei ügyészünk sorsáról, de bízunk az isteni gondviselésben, hogy őt családjának öröme, anyaszentegyházunknak hasznára körünkbe még visszavezérli. A hősi halált halt Zolnay Gergely és Puskás Lajos sírhantjára leteszi a hálás visszaemlékezés koszorúját. Kegyeletünk lebegjen a hazáért elhunyt emez ifjú tanítóink sirján.

5. Ugyanezen esperesi jelentés szerint Kádár János legényei lelkész betegsége miatt május hó 1-én nyugdíjba vonult.

Egyházmegyei közgyűlésünk Kádár János legényei lelkésznek betegsége miatt nyugdíjba való vonulásáról fájó érzéssel értesül. Egyházmegyénknek veszteséget jelent a Kádár János eltávozása. 36 éven át példás hűséggel töltötte be lelkési hivatalát, emellett sok hivatottsággal forgolódott számos éven át úgy tanácsbírói, mint tanügyi bizottsági elnöki állásában. Midőn érdemeit jegyzőkönyvünk lapjain megörökítjük, kérjük az isteni gondviselést, adjon a hű sáfárnak édes nyugalmat, aranyozza meg hátralévő napjait a boldogság sugaraival.

6. U. e. jelentés szerint Tomory Pál m.-izségi lelkész, paszabi lelkésszé választatván, egyházmegyénkől eltávozik.

Egyházmegyei közgyűlésünk Tomory Pál m.-izségi lelkész s e.-megyei aljegyző távozását egyrésztől fájdalmasan veszi tudomásul azért, mert benne a m.-izségi egyház hívei egy hűséges lelkipásztort, egyházmegyénk pedig ezenfelül egy pontos, odaadó, lelkiismeretes tisztviselőt veszít el. Másfelől azonban örömeink ad kifejezést azon, hogy az isteni gondviselés eddigi fáradozásait egy jobb jövedelmű egyház, a paszabi egyház lelkési állásába való emelésével jutalmazta meg. Érdemeinek jegyzőkönyvbe ik-

tatása mellett kérjük Istent, hogy vezérelje őt továbbra is a szerencse és boldogság útjain. Végül a távozásával megüresedett aljegyzői állásra a szavazást elrendeljük, a szavazatok jun. hó 30-ig az esperesi hivatalhoz adandók be. A szavazatbontó bizottság tagjaiul megválasztatnak egyházmegyénknek Său helyen lakó tisztviselői. A bizottság felhatalmaztatik, hogy ha e szavazásnál senki sem nyerne többséget, új szavazást rendeljen el.

7. U. e. esperesi jelentés szerint eltávozott egyházmegyénk kebeléből Ignéczi Sándor szállóskei lelkész.

Egyházmegyei közgyűlés Ignéczi Sándorra, aki mint szállóskei lelkész hivatottságának számos jelét adta, új pályáján Isten áldó kegyelmét kéri.

8. Esperes jelenti, hogy miután dr. Isépy Tihamér egyházmegyénk I-ső ügyésze, mint népfelkelő katonai szolgálatot teljesít s ez okból akadályozva van ügyészi teendői végzésében, dr. Sárkány Lajos másodügyész pedig hadba vonúlt s ennek folytán az egyházmegyei ügyészi teendők ellátására helyettes ügyészül Thuránszky Tihamér egyházmegyei világi tanácsbíróval, mint ez ügyben elnöktársával egyetértőleg, dr. Kiss Sándor ügyvédet, sárospataki lakost rendelte ki. Dr. Kiss Sándor h. ügyész a megbízást elfogadta s Sătoralja helyen, 1915. évi ápril hó 9-én, Kozma Antal m.-sasi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, mint esperesi megbízott előtt a csatolt jegyzőkönyv szerint, az esküt letette.

Egyházmegyei közgyűlésünk az elnökség intézkedését helyeslőleg tudomásul veszi, dr. Kiss Sándor h. ügyészt, aki helyét a tanácskozás asztalánál elfoglalta, eme szép munkakörében bizalommal üdvözl.

9. Olvastatott a következő indítvány :

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

Van szerencsénk a következő indítványt terjeszteni a nt. Egyházmegyei Közgyűlés elé :

Indítvány :

Méltóztassék kimondani, hogy a II-ik hadi kölcsön-
nel kapcsolatban egyházmegyénk 2000 korona hadi köl-
csönt jegyez a Kazinczy-alapból

Sátoraljaujhely, 1915. május 18.

alázatos szolgálai:

Hutka József
esperes.

Dókus László
e.-m. gondnok.

Péter Mihály
e.-m főjegyző.

Tomory Pál

Kozma Antal

Nagy Sándor

Virág József

Sallay Béla

Egyházmegyei közgyűlés, a papi főjegyző
indokolásának meghallgatása után, az indítványt
örömmel magáévá teszi s határozatilag kimondja,
hogy a II-ik hadi kölcsönre a Kazinczy alapból
2000 koronát jegyez. Az elnökség felkéretik,
hogy a jegyzést azon banknál, ahol a Kazinczy-
alap el van helyezve, kellő időben eszközölni
szíveskedjék.

10. Olvastatott Péter Mihály egyházmegyei főjegyző kö-
vetkező indítványa :

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

Tudomásomra jutott, hogy haló poraiban is áldott
Fejes Istvánunk számára fenkölt lelkű özvegye sírboltot
akar építeni.

Tekintettel azon elévülhetetlen érdemekre, amelyeket
b. e. Fejes István, mint a felsőzempléni egyházmegyé-
nek évtizedeken át vezérembere szerzett,

indítványozom :

méltóztassék kimondani, hogy Fejes Istvánné úrnő ömértóságát ezen kegyeletes munkájában a tőlünk kitelhető összeggel segíteni akarjuk, hogy ezáltal is kifejezést adjunk a Fejes István emléke iránti tiszteletünknek, hála-
lánknak és kegyeletünknek.

Egyházmegyei közgyűlés az indítványt kész szívvel fogadja s határozatilag kimondja, hogy e kegyeletes munkából örömmel siet kivenni a részét. S megbízza a segélyosztó bizottságot, keressen valamely forrást, hogy a segítség megvalósítható legyen s véleményes javaslata jövő közgyűlésünkre bevértván.

11. Mult évi őszi közgyűlésünk 10. sz. határozatában anyagi felelősség mellett utasította azokat a lelkészeket, akik az egyházi ingatlanok telekkönyvi rendezésére vonatkozólag jelentést nem tettek, hogy jelentéseiket az egyház tulajdonát képező összes ingatlanok telekkönyvi másolatával együtt 30 nap alatt dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyészhez terjesszék be. Esperes jelenti, hogy a háborús viszonyok és dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész katonai szolgálata, illetőleg hadba vonulása miatt ez az ügy nem volt rendezhető.

Az esperes jelentése tudomásul vétetvén, az ügy tovább is nyilvántartandó.

12. A mult évi őszi közgyűlés 12. számú határozatára Hutka József, mint a morvai egyház felügyelő lelkésze jelenti, hogy a morvai egyház fennálló adósságából a jelen évben még semmit sem törlesztett, de az őszi gyűlésig törleszteni fog, amiről a felügyelő lelkész majd jelentést fog tenni

A további nyilvántartás mellett tudomásul szolgál.

13. Mult évi őszi e. m. közgyűlésünk 13. pontja utasította a tusai egyházat, hogy a tanterem elé a szükséges elő-

szobát készítesse el s erről szóló jelentését mostani közgyűlésünkre terjessze be.

Presbyterium jelenti, hogy az építkezéshez szükséges anyagot már beszerezte, de a mostani körülmények között nem tudott kőművest kapni s így az építkezés a jövő évre marad.

Tudomásul szolgál s az ügy további nyilvántartásban hagyatik.

14. Mult évi őszi közgyűlésünk 14. sz. határozatával a ladamóci egyház tőketartozásának ügyét nyilvántartásba helyezte.

Mostani közgyűlésünkre nem érkezett jelentés arról, hogy ezen tartozásából törlesztett-e az egyház valamennyit a jelen évben, vagy sem.

A ladamóci egyház presbytériuma felhivatik, hogy törlesztési kötelezettségének pontosan tegyen eleget s erről őszi közgyűlésünkre jelentést adjon be.

15. U. e. évi őszi e. m. közgyűlés utasította a tusai egyházat, hogy iskolai ingatlana átíratása ügyében jelentését az egyházmegyei ügyésznek 30 nap alatt küldje be.

Erre vonatkozólag a presbytérium jelenti, hogy a szükséges adatokat már két évvel ezelőtt beszolgáltatta az e. m. ügyészének, sőt az átíratási költséget, 60 kor.-t is kifizették. Hogy tehát a dolog elintézése miért késik, nem tudja megmondani.

Egyházmegye az ügyésznek e tárgyra vonatkozó előszóval tett jelentését, amely szerint mint bevonult katona e dologban nem tehet most semmit: tudomásul szolgál s továbbra is nyilvántartásban marad.

16. U. e. évi őszi közgyűlésünk utasította a hóri egyházat, hogy az ág evangélikusokkal szemben fennálló 750 koronát fizesse meg s erről 15 napon belül tegyen jelentést az esperesi hivatalnak.

Presbytérium jelenti, hogy a 750 korona tartozását nem fizethette vissza azért, mert pénztára üres, férfiak, lovak itthon nem lévén, nincs semmi kereset s így a kivetést hiába eszközölnék.

Ez az ügy továbbra is nyilvántartásban hagyatik s őszi gyűlésünkre arról jelentés adandó be.

17. Mult évi őszi egyházmegyei közgyűlés 17. sz. jkvi pontjában nyilvántartott nagyráskai ingatlan ügyében folyamatban lévő peres eljárás a kassai kir. ítélőtábla 1915. jan. 26-án hozott ítéletében befejezést nyervén, ezen ítélet alapján a nagyráskai egyház pervesztessé lett s 1054 korona 88 fill. perköltség kifizetésében elmarasztaltatott s lelkész jelentése szerint 795 kor. perköltséget az egyház már ki is fizetett.

Dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész, mint a nagyráskai egyház jogi képviselőjének az ítélet előzményeinek ismertetésével kapcsolatos szóbeli előterjesztése után

közgyűlésünk sajnálattal vesz tudomást a szóban levő kir. táblai ítéletről s felkéri egyházmegyei ügyészt, hogy az előterjesztése nyomán ismertetett egyedül lehetséges jogorvoslatról: a peres ingatlan tulajdonjogának helyreigazítása címén megindított új bírói eljárásról haladéktalanul gondoskodjék.

18. Mult évi őszi egyházmegyei közgyűlés 19. jkvi pontja már harmadízben utasította az alsómihályii egyházat, hogy a politikai községgel az iskolai belhely és épületek átengedése végett kötendő szerződésébe az 1913. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 133. jkvi pontjában megkívánt kikötést beillesztvén, ennek megtörténtéről tegyen jelentést közgyűlésünknek.

Felügyelő lelkész szóbeli jelentése után, miszerint a községi iskola feállítását a politikai község nem szorgalmazza, sőt talán ebbeli szándékától el is állott,

közgyűlés felhívja az alsómihályii egyházat, hogy a politikai községnél az iskola átvételéről szóló szerződés megkötését s abba az egyházkerület által megkívánt feltétel beillesztését

megsürgetvén, e sürgetésre adott válasz alapján szerezzon biztos tudomást a politikai község szándékáról s mindezekre vonatkozó jelentését őszi egyházmegyei közgyűlés elé terjessze be.

19. Mult évi őszi e. m. közgyűlés 20. pontjának rendelkezése alapján a málcai egyház presbytériuma jelenti, hogy az elköltött 4000 korona alapítványi tőke helyreépítésére eddig 892 01 kor. fizettetett be s a még fennmaradó összeg után 6°/_o lesz fizetendő a hátrálékosok által.

További nyilvántartás mellett helyeslő tudomásul szolgál.

20. Mult évi őszi egyházmegyei közgyűlés 21. sz. jkvi pontjával kapcsolatban a közig. államsegély és egyéb segélyek eddigi rendjének revideálására kiküldött bizottság elnöksége jelenti, hogy miután a fent említett jkvi pontban megjelölt okok most is fennállanak, a bizottság munkálatát el nem végezhetette s megbízatásának teljesítésére újabb határidőt kér.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a bizottság munkálatának benyújtási határidejéül a jövő évi tavaszi egyházmegyei közgyűlést tűzi ki abban a reményben, hogy a háború véres hullámai akkor már nem fognak akadályokat gördíteni a revideáló bizottság munkálata elé.

21. Mult évi őszi közgyűlésünk 22. sz. határozatára Sallay Béla szőlőskei lelkész jelenti, hogy a szőlőskei lelkészlak 7659 kor. 18 fill. költséggel teljesen felépült s 1914. október havában rendeltetésének átadatott.

Tudomásul vétetik.

22. U. e. évi őszi közgyűlésünk 35. pontjának 1. alatt hozott határozatára esperes jelenti, hogy az „A” napló iránt iránt megkereste a sárospataki irodalmi kör elnökét s a tan-kötelesek összeírása tárgyában írt a közigazgatási bizottságnak.

Tudomásul vétetik s továbbra is nyilvántartásban marad.

23. U. e. évi közgyűlés 35. pontjának 3. alatt hozott határozata utasította a bánóci, hóri és nagyráskai egyházakat, hogy iskoláikat szereljék fel.

Jelentés csak Bánócról érkezett, amely szerint az iskola tanító katonáskodása miatt nemcsak szünetel, de a tanterem is folytonosan le van foglalva.

Mindhárom egyház ismételten utasíttatik az iskolai felszerelések beszerzésére s jelentésének a jövő tavaszi gyűlésre való beterjesztésére.

24. U. e. évi közgyűlés 35. pontjának 5. alatti határozata utasította a szalóki tanítót, hogy a más vallású iskolába járó ref. növendékeket minden lehető eszközzel kényszerítse a vallásóra pontos látogatására.

Jelentés nem érkezett. Felhívatik a szalóki tanító, hogy ez ügyre vonatkozó jelentését őszi gyűlésünkre tegye meg.

25. U. e. évi közgyűlés 35. pontjának 6. alatti határozatára, amely szerint a gercselyi és hosszúlázi egyházak gondoskodjanak a hitoktatók megfelelő díjazásáról, jelentés nem érkezett.

A gercselyi és hosszúlázi egyházak jelentése őszi közgyűlésünkre okvetlen beterjesztendők.

26. U. e. évi közgyűlés 35. pontjának 8. alatti határozata szerint utasíttattak a málcai és kistráskai egyházak, hogy értesítő-könyvecskéket szerezzenek be.

Kistráska jelenti, hogy az értesítő-könyvecskék beszereztek. Málca azonban jelentése szerint feleslegesnek tartja az értesítő-könyvecskék beszerzését.

Egyházmegye ismételten és szigorúan utasítja a málcai tanítót, hogy az értesítő-köny-

vecskéket, amelyeknek beszerzése orsz. törvény által rendeltetett el, szerezze be s erről őszi gyűlésünkre felelősség mellett jelentést tegyen.

27. U. e. évi őszi közgyűlés 35. pontjának 9. sz. alatti határozata utasította a nagybárii, csarnahói, kistoronyai, nagytoronyai, kolbásai, nagyráskai, lasztoméri, szőlőskei, tusai, kisazari és hóri egyházakat, hogy az iskola fűtését és takarítását ne a gyermekek által végeztessék.

Jelentést nem adott Nagybári, Csarnahó, Kistoronya, Nagytoronya, Kolbása, Nagyráska, Lasztomér, Kisazar. Szőlőske jelenti, hogy a mai nehéz viszonyok között nincs miből fedezni a takarítás költségeit s nem is tudnának takarítót kapni; Tusán és Hórban megszűnt a régi rendszer.

Tusa és Hór jelentése tudomásul szolgál, a többiek pedig ismételten utasítatnak a 35. pont 9. sz. alatti határozat teljesítésére s erről jövő tavaszi gyűlésre jelentés teendő.

28. U. e. évi őszi közgyűlés 35. pontjának 10. száma utasította a nagybárii, málcai, szőlőskei és gálszécsi egyházakat, hogy az ifjúsági könyvtárakat állítsák fel s erről tegyenek jelentést.

Nem adott jelentést Gálszécs. Málca, Nagybári és Szőlőske jelenti, hogy az ifjúsági könyvtár részére az I. typust megrendelték.

Málca, Nagybári, Szőlőske jelentése tudomásul szolgál, Gálszécs pedig utasittatik jelentésének legközelebbi gyűlésünkre való beadására.

29. Múlt évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 27. sz. határozatával felhívta egyházmegyénk esperesét is, tegyen részletes jelentést arról, hogy az egyes egyházakban megtartatnak-e rendszeren az ünnepi, vasárnapi, délelőtti és délutáni és a hétköznapi istenitisztelek.

Az esperes az egyházlátogatóság jelentése alapján mind a 43 anya,- társ,- leány,- fiók egyházunkról egy részletes kimutatást készített, melyet a következőkben mutat be:

Kimutatás.

A felsőzepléni ref. egyházmegyéből az istenitisztelek tárgyában.

Egyházak neve	Az 1915-iki egyházlátogatási jkv szerint az istenitisztelek ünnep-, vasárnap és hétköznapokon megtartatik-e rendszeren s a hívek kellő buzgósággal látogatják-e a templomot?
1. Abara	Ünnep s vasárnapokon 2-szer s hétköznapokon minden reggel s a hívek látogatják a templomot.
2. Alsómihályi	Ünnep s vasárnapokon 2-szer s hétköznapokon 3-szor van istenitisztelek.
3. Bánóc	Ünnep s vasárnapokon délig s délután mindenkor van istenitisztelek és hétköznapokon Kedden, Csütörtökön és Szombaton reggel s a hívek kellő buzgósággal látogatják a templomot, hétköznapokon csak a Bánóciak.
4. Vásárhely	Az istenitisztelek úgy történik, mint Bánócon.
5. Morva	Ünnepnapokon délig és délután van istenitisztelek; vasárnap délután azonban nem tartatik istenitisztelek, mert az előkönyörgő állítása szerint a hívek nem járnak templomba. Hétköznapokon Október 1-től Május 1-ig Kedden és Csütörtökön reggeli istenitisztelek tartatik.
6. Bodzásujlak	Vasár- és ünnepnapokon délig és délután van istenitisztelek s hétköznapokon pedig Hétfőn, Csütörtökön és Szombaton reggel.
7. Garany	Vasár- és ünnepnapokon délig és délután s hétköznapokon Hétfőn, Csütörtökön és Szombaton reggel.
8. Csarnahó	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapokon kivéve a nyári szorgos munkaidőt minden reggel és este van istenitisztelek.
9. Dereglyő	Vasár- és ünnepnapokon délig és délután s hétköznapokon reggel s bűnbánati heteken is.
10. Szalók	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapokon reggel.
11. Gálszécs	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután. Bűnbánati héten minden reggel. A téli időszakban hetenként kétszer.
12. Geresely	Vasár- és ünnepnapokon délig, délután, hétköznapokon tavasszal és ősszel Kedden s Csütörtökön s bűnbánati heteken hetenként 2-szer.

Egyházak neve	Az 1915-iki egyházlátogatási jkv szerint az istenitisztelet ünnep-, vasárnap és hétköznapiokon megtartatik-e rendszeresen s a hívek kellő buzgósággal látogatják-e a templomot?
13. Kiszte	Minden 3-ik vasárnap délelőtt. Bünbánati heteken és a melegebb időszakban minden Szombaton reggel istenitisztelet.
14. Hardicsa	Ünnep- és vasárnapokon délig s délután s hétköznapiokon a nyári időknek kivételével mindennap egyszer.
15. Homonna	Vasár- és ünnepnapokon mindig s hétköznapiokon, a kiemelkedőbb nemzeti és egyházi események alkalmával.
16. Kazsó	Ünnepnapokon egyszer és vasárnapokon három hetenként egyszer.
17. Kisazar	Vasár- és ünnepnapokon délelőtt, hétköznapiokon nincs istenitisztelet.
18. Kisbári	Vasár- és ünnepnapokon délig és délután s hétköznapiokon minden reggel.
19. Nagybári	Vasár- és ünnepnapokon délig és délután s hétköznapiokon minden reggel.
20. Kisráska	Vasár- és ünnepnapokon délig és délután s hétköznapiokon hetenként 2-szer reggel.
21. Hegyi	Minden vasárnap délelőtt s hétköznapiokon hetenként 2-szer reggel s ünnepnapokon délig.
22. Kolbása	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapiokon hetenként 3-szor s bünbánati héten mindennap reggel.
23. Ladamóc	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapiokon hetenként 3-szor s bünbánati héten mindennap reggel.
24. Lasztomér	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapiokon minden reggel.
25. Lasztóc	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapiokon Hétfőn és Csütörtökön reggel.
26. Nagykázmér	Minden hónap első vasárnapján délelőtt s az ünnepekben második nap délelőtt.
27. Legenye	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapiokon hetenként 3-szor (nyáron-tavaszon az iskolás gyermekek részére tartatik istenitisztelet).

Egyházak neve	Az 1915-iki egyházlátogatási jkv szerint az isten- tisztelet ünnep-, vasárnap és hétköznapokon meg- tartatik-e rendszeren s a hívek kellő buzgósággal látogatják-e a templomot?
28. Magyarizsép	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s okt. 1-től május hó 1 ig minden reggel s a bűn- bánati időszakban minden reggel.
29. Cselej	Minden 3-ik vasárnap délelőtt s ünnepnapokon 2-ik nap délelőtt.
30. Magyarsas	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hétköznapokon hetenkint 3-szor.
31. Imreg	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon minden reggel.
32. Szürnyeg	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután min- den hétköznap reggel.
33. Málea	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon minden reggel.
34. Miglész	Vasár- és ünnepnapokon délig, hétköznapokon nov. 1-től május 1-ig hetenként Hétfőn, Szerdán, Pénteken reggel, a nyári időszakban nem tartatik s bűnbánati héten mind a reggel.
35. Nagyraska	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon hetenként 3-szor reggel.
36. Nagytoronya	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon minden reggel.
37. Kistoronya.	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon minden reggel.
38. Sátoraljaujhely	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon minden reggel.
39. Szöllőske	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon Hétfőn és Szombaton reggel.
40. Bodrogszerdahely	Vasár- és ünnepnapokon délelőtt, minden szer- dán reggel.
41. Borsi	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznapokon Csütörtökön reggel.
42. Tusa	Vasár- és ünnepnapokon délig s hétköznapokon minden reggel s bűnbánati s adventi alka- lommal este is.
43. Zemplén	Vasár- és ünnepnapokon délig s délután s hét- köznap mindennap 2-szer.

Kelt Bánócon, 1915. április hó 23.

Hutka József
esperes.

Egyházmegyénk tudomásul veszi, hogy az ünnepi, vasárnapi istenítiszteletek minden egyházban megtartatnak. Hogy pedig hétköznapon nincs minden egyházban minden reggel istenítisztelet, annak okát egyházmegyénk eme gyűlekezetek felette nehéz helyzetében, vagy igen csekély népességében leli. Felhivja azért a lelkészeket és tanítókat, hogy a mostanig követett rendet ezután is szigoruan tartsák meg, de ahol a körülmények engedni fogják, a hétköznapi minden reggeli istenítiszteletet is hozzák be. Végül az esperes felhivatik, hogy ily táblázatos kimutatást minden év tavaszi közgyűlésére nyújtson be. E határozat a főt. egyházkerületre is felterjesztendő.

30. Múlt évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 28. sz. határozatára esperes jelenti, hogy a templomi jelek (persek) az egyházi főhatósági rendelkezéseknek megfelelőleg a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett, egyházmegyénk minden egyházában az 1914. év folyamán is kitétettek s a begyűlt összegek a meghatározott célra elküldettek.

A jelentés, tudomásul vétetvén, a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

31. Múlt évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk a belmissió fontos kérdését állandóan felszinen kívánván tartani, felhivta az egyházmegyéket, hogy amely egyházban még nincs belmissiói intézmény, ott az egyes egyházak és a lelkészertekezletek meghallgatása után annak formáját az egyházra nézve állapítsák meg s arról is, hogy a megkezdett belmissziói munkálkodás miképen folyik, az egyházlátogatók tegyenek jelentést az egyházmegyéknek. Az egész egyházmegye területén folyó belmisszióról az egyházmegyék minden évben tiszta képet nyújtsanak tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk elé.

A mi f.-zempléni egyházmegyénk már két ízben foglalkozott ezzel a kérdéssel, u. m. 1913. évi tavaszi közgyűlésé-

ben a 35. és múlt évi tavaszi közgyűlésünkön a 47. számú jkőnyvi pont alatt és a lelkészértekezlet meghallgatása után az egyes egyházak körülményeihez mért belmissiói formákat megállapította és pedig 1. Bánócon vasárnapi iskola van, az ifjúsági és mértékletességi egyeslet most van alakulóban. 2. Vásárhelyen vasárnapi iskola létesült, ifjúsági egyesület a szervezés küszöbén áll. 3. Morván van vasárnapi iskola, egyházi jellegű olvasókör alakítása iránt megtétettek a kezdő lépések. 4. Deregyőn, olvasókör és énekkar alakult és működik. 5. Gálszécsen valláserkölcsei iratok terjesztése, felolvasások tartása a belmissió gyakorlásának legjobb módja. 6. Hardicsán intézmények nem létesültek, de felolvasás tartatik és a biblia magyaráztatik. 7. Kisbáriban vegyes énekkar szerveztetett és felolvasások tartatnak. 8. Kolbásán van énekkar és vallásos estélyek is vannak. 9. Lasztócon a lelkész olykor felolvasásokat tart, de kevés érdeklődés mellett. 10. Lasztóméron van ifjúsági egyesület és az énekkar kereteit is kibővítik majd. 11. Legenyén intézmények nem létesülhetnek, de a viszonyoknak megfelelő belmissiói munka folyik. 12. Magyarizséken intézmények nem létesültek, de felolvasások tartatnak olykor. 13. Magyarsas filiáival együtt ifjúsági egyesületet fog szervezni, Szürnyegen gyermekénekkar már alakult is és vasárnapi iskola áll fenn. 14. Málca. igéri, hogy a belmissziói munkát meg fogja kezdeni. 15. Tussán mértékletességi egyesület van és vallásos estélyek tartatnak. 16. Zemplénben vallásos iratok terjesztetnek. 17. Homonnán a belmissiói működést a missziói jelentés részletezi, van ezenkívül vasárnapi iskola azon gyermekek számára, a kiket egy vagy más körülmény akadályoz a vasárnap délelőtti istenitiszteleten való megjelenésben. 18. Kistráska, terjeszti a vallásos iratokat, van gazdaolvasókör, az ismétlősök oktattatnak, alakult egy állatbiztosító szövetkezet is. 19. Csarnahón ifj. egyeslet alakult. 20. Nagytoronyán olykor felolvasások tartatnak, a felnőtt ifjak vallásoktatásban részesülnek. 21. Szőlőskén bibliai olvasókör van. 22. Nagybáriban van énekkar és fogyasztási szövetkezet. 23. Sátoraljaújhelyen van egyházi jellegű olvasókör, ez egyházban a szegényekről is gondoskodás történik.

Ez a forma állapítottatott meg 1913. és 1914. évi tavaszi gyűlésünkön a belmissziót illetőleg az egyes egyházakra nézve, felhivatván egyúttal azon egyházak, amelyek a belmissziót

még meg nem kezdték, hogy e tekintetben a kezdeményező lépéseket tegyék meg.

Most már arról kellene számot adnunk, hogy mikép folytatták ezt a munkát a lelkészek az 1914-ik évben, vagy ahol felhivattak a munka megkezdésére, mikép tettek eleget a felszólításnak. Kitört azonban az év második felében, amely időszak leginkább alkalmas a belmissiói tevékenységre a rettenetes világháború, ez szükségképen maga után vonta a belmissió megállapított formáinak a felbomlását, vagy egy időre való feltételét. Ifjaink, a belmissiói munkának ezek a legjobb objectumai, tanítóink, legjobb munkatársaink s gyülekezeti tagjaink legnagyobb része a haza védelmére indult, emellett f.-zempléni egyházmegyénk legtöbb iskolája a hadiszintér közelsége miatt katonai szállásokká vált, így nem is lehetett volna az ez irányú munkálkodásra helyet találni legtöbb egyházunkban. Mégis volt belmissió, sőt talán dicsőbb, mint valaha. Az idők lelke megmutatta a lelkészeknek, hogy mit tegyenek. Az itthonmaradtakat összetartásra inteni, türelemre, kitartásra, áldozatkészségre buzdítani. A győzelmek napján együtt örülni, a vesztesékekkel együtt sírni, a hazaszereteten példaként ragyogni. Ez volt a felsőzempléni lelkészeknek nagyszerű feladata, ez volt a legdicsőbb belmissió. És e feladatának lelkészi karunk, dacára súlyos megpróbáltatásainak, ősi jó hírnevéhez fényesen megfelelt. A lelkészek ide vonatkozó jelentéseiből is kiviláglik, de a közvetlen tapasztalat is igazolta, hogy templomban és templomon kívül össze voltak forrva hivaikkal a hazaszereteten. Ha népünk a tűzpróbát oly fényesen kiállotta: azt a lelkészek ez irányu belmissiói munkálkodásának is lehet köszönni.

Egyházmegyénk a belmissiónak az egyes egyházakra nézve, még 1913-ik évi tavaszi gyűlésünkön megállapított formáiról a főt. egyházkerületnek jelentést tesz. Továbbá mig egyrésztől tudomásul veszi azt, hogy a békés idők számára megállapított intézmények az ismert okok miatt szüneteltek vagy szűkebb térre szorultak, addig másfelől öröndetesen értesül arról, hogy a háború szülte munkában, az idők lelke által követelt belmissziókban a lelkészi

kar minden egyes tagja példaadólag elől járt. E nemes munka folytatására ezután is jóleső bizalommal hívja fel a lelkészi kart. Együttal, hogy az utódok tiszta képet nyerjenek egyházainknak és a lelkészi karnak ez irányu munkálkodásáról, felhivja egyházmegyénk a lelkészi kar minden egyes tagját, részletesen sorolják fel a jövő tavaszi közgyűlésünkre beadandó jelentésekben mindazon mozzanatokot, melyek gyülekezetekben a háború egész folyamán felmerültek. Végül tudatában lévén e.-megyénk annak, hogy a harc lezajlása után is mily fontos szerep vár a lelkészi karra a háborúval együtt járó romok eltakarításában is, a nemzet reorganizációjának nagy munkájában is, felkéri a lelkészeket, hogy a békés időkben megállapított belmissiói intézmények keretében vegyék ki részüket e nagy munkából. Ahol ilyen intézmény 1913-ban meg nem alakult volna, állítsák fel azokat. Különben pedig az egyházak ez irányu működését az esperes az egyházlátogatók által kísérje állandó figyelemmel, az ezekre vonatkozó adatokat minden alkalommal szedje össze, hogy azok, foglalkozván velök előbb a lelkészegyesület, — minden tavaszi közgyűlésünkön tárgyalhatók legyenek.

32. Múlt évi őszi egyházkerületi gyűlés 41-ik pontjának 5. sz. határozata utasítja az egyes egyházmegyéket, hogy az egyes iskolákban hajtsák végre már az egyházkerületi népiskolai szabályrendeletnek az iskola tisztántartására s fűtésére vonatkozó intézkedéseit, az iskolai előljárók az iskolai mulasztást két hetenként tüntessék ki s a birság behajtásánál késedelmeskedő vagy azt elmulasztó községi előljárókat az iskolaszéki elnökök jelentsék be polgári felettes előljáróinak, az ifjusági könyvtárnak legalább első típusát rendeltessék meg az iskolafenntartó egyházakkal, a törvény által megkívánt iskolai naplókat rendszeren vezettessék a tanítókkal s utasítsa az egyházmegyék útján a kör iskolalátogatókat, hogy a látogatási jegyzőkönyveket s táblás kimutatást a legnagyobb

vigyzattal s lelkiismeretességgel töltsék ki s a lelkészek és tanítók a statisztikai adatokat az iskolalátogatóság megjelenése előtt két héttel készítsék elő, az iskolalátogatóság az adatokat azoknak kellő mérlegelésével s elbírálásával vezesse be a táblás kimutatásba s a helytelen adatok bemondói ellen már az egyházmegyei tanügyi bizottság tegye meg a megtorló lépéseket s a mulasztás vagy gondatlanság mérvéhez képest pénzbüntetés kiszabására is tegyen javaslatot az egyházmegyének, a tanügyi bizottság elnökei utasíttassanak, hogy ahol csak I., II., III. osztályú iskolák vannak, azokat a helyeket megnevezetten közöljék az egyh.-ker. tanügyi bizottsági előadóval, feltüntetve az okokat is, melyek miatt a IV. osztály fel nem állítható.

Egyházmegye e határozatokat tudomásul veszi, azoknak végrehajtására az itt megnevezett tényezőket szigorúan utasítja.

33. U. e. évi őszi egyh.-kerületi gyűlés 41-ik pontjának 7. sz. határozata elrendeli, hogy az 1913. évi őszi egyh.-ker. gyűlés 62. jegyzőkönyvi pontjában megállapított „jól megfelelő, megfelelő s nem megfelelő“ osztályozást hatályon kívül helyezve a félreértésre kevesebb okot adó „kiváló, kielégítő s nem kielégítő“ érdemjegyek használandók.

E rendelkezés, illetve határozat tudomásul szolgál s felhivatnak a körlátogató bizottságok, hogy ezentúl az iskolák osztályozásánál a „kiváló, kielégítő s nem kielégítő“ érdemjegyek használtassanak.

34. U. e. évi őszi egyh.-ker. gyűlés 41-ik pontjának 12. sz. határozata felhívja az egyházmegyéek espereseinek figyelmét arra, hogy az 1907. évi őszi egyh.-kerületi gyűlés 33. sz. jknyvi pontjának 6. §-a szerint az olyan helyeken, ahol tanító nincsen, a vallásoktatásról a lelkészek tartoznak gondoskodni.

Egyházmegye e rendelkezés figyelemmel való kísérésére az esperest ez úton is felhívja.

35. Olvastatott a számvevőszéknek 1915. év május hó 17-én Sátoraljaújhelyben tartott ülésének jegyzőkönyve.

1. Tudja Mihály és Tomory Pál számvevőszéki előadók jelentik, hogy a hozzájuk beérkezett gondnoki számadásokat átvizsgálták. E jelentések alapján

számvevőszék az abarai, bánóci, morvai, vásárhelyi, bodzásújlaki, garanyi, csarnahói, deregnyői, szalóki, gálszécsi, gercselyi, kisztei, hardicsai, homonnai, kazsói, kisazari, kisbárii, nagybárii, kistráskai, hegyii, kolbásai, ladamóci, lasztóci, nagykázsméri, legényei, magyarizségi, cseleji, magyarsasi, imregi, szürnyegi, málcai, miglészi, nagytráskai, saújhelyi, szöllöskei, b.-szerdahelyi, borsii, tusai, zempléni, alsómihályi és lasztóméri gondnokoknak, illetve pénztárnokoknak a felmentvény megadását javasolja.

Miután Nagy és Kistoronya számadásait nem küldte be, utasíttassék az egyház annak 14 napon belül való beterjesztésére.

2. Költségvetését Garany, Nagy- és Kistoronya kivételével mindenik egyház beterjesztette s azok rendben vannak.

A beterjesztett költségvetések megerősítésre ajánlatnak, Garany, Nagy- és Kistoronya pedig utasíttatni kérik költségvetésének 14 nap alatti beküldésére.

3. Adófőkönyvét Garany, Nagy- és Kistoronya kivételével minden egyház beterjesztette, azok megerősíthetők.

Az adófőkönyvek megerősítésre ajánlatnak, Garany, Nagy- és Kistoronya pedig utasítandók adófőkönyvüknek beterjesztésére.

4. Tomory Pál számvevőszéki előadó és jegyző, miután más egyházba, illetve egyházkerületbe választatott

meg lelkésznek, megköszönve a nt. számvevőszéknek iránta mindenkor tanúsított jó akaratát és bizalmát: állásáról lemond s tisztelettel kéri ez állásáról való lemondásának a nt. egyházmegyére való bejelentését.

Számvevőszék sajnálattal veszi Tomory Pál egyházmegyénkből távozását s ennek folytán az előadói tisztről való lemondását s jegyzőkönyvileg elismerve e tiszteben mindenkor tanúsított pontos, lelkiismeretes munkásságát s a megüresedést a nt. egyházmegyére ezennel bejelenti

5. Tomory Pál számvevőszéki előadó és jegyző tisztelettel kéri a nt. számvevőszéket, hogy miután a számvevőszék előadói és jegyzői kötelessége és tiszte tulajdonképpen a tavaszi egyházmegyei gyűlést megelőző számvevőszéki ülésen s az azt megelőző munkálatok elvégzésében merítették ki teljesen s több számvevőszéki ülés egész éven nem szokott tartatni: méltóztassék pártolólág felterjeszteni a nt. egyházmegyére abbeli kérelmét, hogy neki az egész évi megállapított 100 kor. tiszteletdíja annak esedékessége idején teljes összegében fizetessék ki az egyházmegye pénztárnoka által.

Számvevőszék Tomory Pál előadó kérését méltányosnak találván, annak teljesítését tisztelettel ajánlja a nt. egyházmegyének.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.

Egyházmegye a számvevőszéknek a gondnoki számadásokra vonatkozó ajánlása folytán a sorban megnevezett egyházak gondnokainak, illetve pénztárnokainak a szokásos felmentvényt a fenntartandók fenntartásával megadja s a Nagy- és Kistoronyai egyházat utasítja, hogy számadását az esperesi hivatalhoz 14 nap alatt küldje be.

A beterjesztett költségvetéseket megerősíti. Garanyt, Nagy- és Kistoronyát felhívja költségvetéseiknek 14 nap alatt való beterjesztésére.

Az adófőkönyvek megerősítettnek, Garany, Nagy- és Kistoronya pedig utasíttatnak azoknak beterjesztésére.

Tomory Pál számvsz. jegyző lemondását sajnálattal veszi tudomásul s neki híven végzett munkálkodásáért e helyen is köszönetet mond.

Végül a Tomory Pál számvsz. jegyző kérését teljesíti, neki az egész évi 100 kor. tiszteletdíjat megszavazza s majd annak idejében való kifizetésére az egyh.-megye pénztárnokát utasítja.

36. Olvasatott az egyházmegyei segélyosztó bizottságnak 1914. évi december hó 11-ik napján Nagymihályon tartott ülésében felvett jegyzőkönyve, amint következik:

JEGYZŐKÖNYV,

felvétellett Nagymihályban, 1914. december 11-ik napján a felsőzempléni ref. egyházmegye segélyosztó-bizottságának ülésében.

Jelenvoltak: Hutka József esperes elnökle alatt Kozma Antal, Tudja Mihály egyházmegyeileg kinevezett és Virág József elnökségileg behívott bizottsági tagok, Dókus László egyházmegyei gondnok, Péter Mihály, Dókus Gyula és Bernáth Aladár bizottsági tagok másnemű elfoglaltságok miatt nem jelenhettek meg.

Elnök jelenti, hogy a tiszáninneri ref. egyházkerület pénztári hivatala a felsőzempléni egyházmegye pénztárnokának a folyó 1914-ik évben a következő segélypénzeket küldötte meg:

1. Államsegély --- --- ---	3691 K 48 f.
2. Br. Baldácsy-alap --- ---	809 „ 52 „
3. Tolcsvai Nagy Gedeon-alap ---	200 „ — „
4. Hollandi—Szükösi tár --- ---	120 „ — „
Összes kiosztandó segély ---	4821 K --- f.

A beérkezett kérvények a következők:

a) Egyházak kérvényei: Magyarsas, Szalók, Kistráska, Zemplén.

b) Lelkészek kérvényei: Sztankovics Lajos.

c) Lelkészözvegyek és lelkészárvák kérvényei: özv. Kozma Gedeonné, özv. Gyarmathy Sámuelné, özv. Kálniczky Jánosné, özv. Babaré Dánielné, özv. Soltész Károlyné, özv. Stefán Mihályné, özv. Soltész Gyuláné, özv. Ujj Istvánné, Sárkány Erzsébet és Róza lelkészárvák és Császá Teréz lelkészárva.

d) Tanítók kérvényei: Berencsy Endre, Bottka Gyula.

e) Tanítóözvegyek kérvényei: özv. Magyar Istvánné, özv. Ónody Miklósné, özv. Illés Jánosné.

f) Kálvineum kérvénye.

Ezekén kívül az államsegély az 1903. évi tavaszi ker. gyűlés 23. és az 1907. évi őszi ker. gyűlés 33-ik számú jkvi határozatának figyelembe vételével az egyházmegye által meghatározott célokra osztandó ki.

A körülmények mérlegelése után a segélyek kiosztása következőkép történt:

I. Államsegély: 3691 K. 48 f.

1. Esperesi irodai átalány	---	---	---	200 K	---	f.
2. Papi főjegyző tiszteletdíja	---	---	---	350	"	"
3. Papi aljegyző tiszteletdíja	---	---	---	150	"	"
4. Pénztárnok tiszteletdíja	---	---	---	300	"	"
5. Tanügyi biz. elnök tiszteletdíja	---	---	---	100	"	"
6. Tanügyi biz. előadó	"	---	---	96	"	"
7. Számvevőszéki előadó	"	---	---	100	"	"
8. Könyvtárnok tiszteletdíja	---	---	---	50	"	"
9. Számvevőszéki tagok fuvardíja	---	---	---	50	"	"
10. Egyházmegyei közgyűlésre napdíjak	---	---	---	530	"	"
11. Egyházlátogatók fuvar- és napdíja	---	---	---	570	"	"
12. Iskolalátogatók fuvar- és napdíja	---	---	---	230	"	"
13. Tav. egyh.-ker. gyűlésre fuv. és napdíj.	---	---	---	160	"	"
14. Őszi	"	"	"	92	"	"
15. Segélyosztó bizottság fuvar- és napdíja	---	---	---	40	"	"
16. Tavaszi egyhm. jkönyvek nyomtatása	---	---	---	292	"	28
17. Őszi	"	"	"	141	"	20

18. Tanügyi bizottsági tagok fuvardija	---	60	"	—	"
19. Mezőlaborci egyház vallásoktatási célra	---	50	"	—	"
20. Nagymihályi egyháznak vallásokt. célra	---	100	"	—	"
21. Nagykázméri " " "	---	30	"	—	"
Összesen	---	3691	K	48	f.

II. Br. Baldácsy alap: 809 K 52 f.

1. Varannói egyháznak	---	---	---	---	100 K — f.
2. Nagykázméri egyháznak	---	---	---	---	100 " — "
3. Rebrényi egyháznak	---	---	---	---	100 " — "
4. Sátoraljaújhelyi egyháznak	---	---	---	---	107 " — "
5. Soltész Károlyné özv. lelkésznének	---	---	---	---	32 " 52 "
6. Sárkány Erzsébet és Róza lelk.-árvának	---	---	---	---	30 " — "
7. Gyarmathy Sománé özv. lelkésznének	---	---	---	---	55 " — "
8. Kálniczky Jánosné " "	---	---	---	---	30 " — "
9. Babarékné Dánielné " "	---	---	---	---	55 " — "
10. Stefán Mihályné " "	---	---	---	---	40 " — "
11. Soltész Gyuláné " "	---	---	---	---	40 " — "
12. Kozma Gidáné " "	---	---	---	---	30 " — "
13. Császár Teréz lelkészárva	---	---	---	---	30 " — "
14. Zempléni egyháznak I.	---	---	---	---	20 " — "
15. Kistráskai " " "	---	---	---	---	40 " — "
Összesen	---	---	---	---	809 K 52 f.

III. Tolcsvai Nagy Gedeon-alap: 200 K.

1. Magyarsasi egyháznak	---	---	---	---	80 K — f.
2. Berencsy Endre alsómihályi-i tanítónak	---	---	---	---	40 " — "
3. Bottka Gyula kistoronyai " "	---	---	---	---	40 " — "
4. Ujj Istvánné özv. lelkésznének	---	---	---	---	40 " — "
Összesen	---	---	---	---	200 K — f.

IV. Hollandi—Szükösi-tár: 120 K.

1. Szalóki egyháznak	---	---	---	---	30 K — f.
2. Magyar Istvánné özv. tanítónének	---	---	---	---	25 " — "
3. Ónody Miklósné " "	---	---	---	---	40 " — "
4. Zempléni egyháznak II.	---	---	---	---	15 " — "
5. Kálvineumra (lelkészárva cél)	---	---	---	---	10 " — "
Összesen	---	---	---	---	120 K — f.

V. Kazinczy gyűléstartási alap : 93 K.

1. Sajtóhelyi egyháznak gyűlés tartásra II. 93 K — f.
 Sztankovics Lajos, a többi lelkészekkel egyenlő fizetést
 élvez, gazdálkodásában szenvedett veszteségei, közös
 csapások — segélyben ezúttal nem volt részesíthető.
 Zemplén már a múlt évben is segélyeztetett; ez alkalom-
 mal nagyobb segélyre nem volt felvehető.
 Illés Jánosnének a férje, mint az abaúji egyházmegyében
 szolgáló tanító halt el, özvegyi segélyt azon egyház-
 megától kérelmezzon.

Ezen jegyzőkönyv — felolvasás után
 — a segélyosztó bizottság által aláíratott.

Hutka József
 esperes, biz. elnök.

Virág József
 a bizottság jegyzője.

Tudja Mihály
 biz. tag.

Kozma Antal
 biz. tag.

Tudomásúl vétetvén, egész terjedelmében
 jegyzőkönyvbe foglaltatik, azzal a megjegyzés-
 sel, illetőleg figyelmeztetéssel, hogy miután a
 múlt évi tavaszi közgyűlés 76. sz. határozata
 szerint a Tolcsvai Nagy Gedeon alapból min-
 denik egyházmegye 20 koronát iskolai jutalom-
 könyvekre tartozik fordítani, a segélyosztó bi-
 zottság jövőben ezen utasítás értelmében jár-
 jon el.

37. Olvastatik a missiói bizottság következő jegyző-
 könyve:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sátorajaujhelyen, 1915. május 17-én, a
 felsőzempléni ref. egyházmegye missiói bizottságának
 ülésében.

Jelen vannak: Hutka József esperes elnöklete alatt
 Virág József, Tomory Pál, mint h. b. tagok, Péter Mihály

biz. tag, az utóbbi úgy is, mint előadó és jegyzőkönyv-vezető.

Elnöklő esperes a bizottságot üdvözölvén, az ülést megnyitja s felkéri Péter Mihály előadót a homonnai missiói egyház 1914. évi állapotának ismertetésére.

Előadó a homonnai missiói egyház 1914. évi életét a Böszörményi Sándor missiói lelkész jelentése s egyéb iratok alapján a következőkben ismerteti:

A missiói lelkész előbb egy általános képet fest az egyház 1914. évi életéről. Boldog reménységgel kezdték el ezt az esztendőt. Azt hitték, hogy fáradságaik és áldozatkészségüknek immáron gyümölcsseit szakíthatják. Varannón az ellentétek véglegesen elsimultak, az evangélikusokkal békésen megosztottak a templomalapon, ennek után is oly összeg jutott a ref. egyház birtokába, hogy abból templomát felépíthette volna. Mezőlaborcon a lelkes gondnok a templomalapot majdnem megkészszerelte s egy mérsékelt adókievetés s közalapi segély itt is megvalósította volna a templomépítés gondolatát. Az anyaegyházban is terveztek építkezést. Tekintettel ugyanis arra, hogy Homonnán nincs orgonista-énekvezéri állás a fizetés csekély volta miatt, hogy valamikép segítsenek magukon, eddig a polgáriiskola tanárai közül kértek fel e tisztre orgonázáshoz értő, ref. vallású egyéneket. Ez a körülmény azonban függő helyzetbe hozta az egyházat, sőt mint most is, egyáltalán nem is kaphattak az állásra alkalmas egyént. Ezért elhatározták, hogy orgonista énekvezéri állást szerveznek. Tervöket úgy vélték megoldhatónak, hogy a nyugalmazott tanítók közül gondoltak nyerni megfelelő egyént, ha legalább lakást biztosítottak volna neki. Lakásul felajánlották volna a jelenlegi lelkészi lakást, a lelkészi kertben pedig a lelkész számára építettek volna lakást részint az egyház erejéből, részint közalapi segéllyel.

Mindeme tervezetéseket azonban halomra döntötte az orosz invázió. Novemberben kozák hordák dúlták végig Felsőzemplént, így az egész missiói egyházat, Varannó kivételével, — tehát Homonnát, Mezőlaborcot, Szinnát, Sztropkót. Az invázió úgy az egyháztagokat, (három ref. egyháztagnak az élete is áldozatul esett) mint az egyházat is súlyosan érintette. A lelkész, midőn a harc után

visszatérhetett, lakását feldúlva s kifosztva találta. Így voltak a hívek is. A Homonna körüli harcokban a sűrűn repkedő gránátok egyike a templomot is eltalálta, pléhtetejét, melyet csak nemrég építettek nagy költséggel, összeroncsolta, a menyzetet beszakította, a khorus mellvédjét bezúzta. Ha a remélt állami segítség elmarad, az egyház súlyos nehézségek elébe lesz állítva.

II. Az egyház szervezetére vonatkozólag az I. számú melléklet nyújt felvilágosítást. Külön jelenteni valója a lelkésznek nincs.

III. A hívek számát s a népmozgalmi viszonyokat a 2. sz. mellékletben tünteti fel. Külön jelenti, hogy a születések száma azért kisebb, mint a múlt évben, mert a mozgosítás és hadi állapot miatt a gyermekeket nem hozhatták be keresztelés végett, másrészt a lelkész kiszállását is korlátozták a hadi állapotok. Bár ezek a mellékletek egész terjedelmökben közzétetnek a főt. egyházkerület jegyzőkönyvében, a fontosabb adatokat itt is közöljük. Így a II. sz. mellékletből azt, hogy a missió egész területén 102656 a polgári lakosság, ebből a ref. 580, az ág. ev. 3023. A ref. lakosság mind magyar, a többiek közül csak 7162 a magyar. Szül. ref. lélek 11, mind törvényes. Elhalt 12 lélek. Házasságot kötött egy vegyes pár.

IV. A missiói körben alkalmazott belhivatalnokok, valamint más tisztviselőkről s egyéb alkalmazottakról egy III. sz. mellékletet készített. Ebből kitűnik, hogy Kovács Lajos polgári iskolai tanár eltávozása után az egyház nem alkalmazhatott ez állásra senkit sem, miután a díjazás csak 200 kor. A lelkész fizetése az egyháztól 200 kor. Missiói segély 1000 kor., congrua 722 kor., korpótlék 400 kor., vallástanításért az államtól 230 kor., az egyháztól 280 kor., az egyházmegyétől 114 kor., összesen 1946 kor.

V. A hitéletet egy IV. sz. mellékletben tünteti fel. Külön is kiemeli a hívek vallásosságát s áldozatkészségét. A templomot szorgalmasan látogatják, úrvacsorájával szép számmal élnek, confirmációi oktatásra szívesen küldik a szülék gyermekeiket még nagyobb távolságról is. Egy kitérés és egy áttérés volt. A vallástanítás a háború miatt szünetelt, csak az év elején volt megtartható az első két

iskolai hónapokban. De ehelyett nagyobb mérvben gyakorolta a lelki gondozást. Az átvonuló katonaság részére még hétköznapon is tartott istenítiszteletet, a sebesülteket meglátogatta s vigasztalta. A kis templom olykor szűknek bizonyult a katonák befogadására. Egyéb adatok: confirmáltatott 10 gyermek. Urvacsorájával éltek 375-en. Az istenítiszteleteken vasárnap részt vettek 20—60-ig. Ünnepeken az anyaegyházban 100—300-ig, a fiókegyházakban 25—50-ig.

VI. A missiói egyház vagyoni helyzete: Vagyon: orgonaalap 490 kor., templomalap 280 kor., egyházfenntartásialap 520 kor., iskolalap 5787 kor., összesen 7077 kor. Teher: egyházkerületi kölcsön 1200 kor., közalapi segély 2800 kor., iskolalapi kölcsön 1150 kor. Mezőlaborcon templomalap 3000 kor. és egy 166 □-öl templombelhely. Az egyház ezüst edényei, templomalap betétkönyve az orosz betöréskor Homonnára küldetett, de útközben az ellenség kezébe került. Varannón templomalap 12500 kor. és egy 200 □ öl belhely, végül 20000 kor. értékű ingatlan. Az egyház hadikölcsönre 750 kor.-t jegyzett.

VII. A háztartási és adózási viszonyokat egy VII. sz. mellékletben tünteti fel. Külön megjegyzi, hogy e tekintetben az 1914. év a legsúlyosabb esztendőkhöz tartozik. Az egyensúly csak azért nem billent fel, mert a Gusztáv Adolf-egylet 234 koronát juttatott az egyháznak. Az egyházi adó nagyon rosszúl folyt be, mert a hivek október, novemberben szokták fizetni, holott akkor épen küzettek otthonukból s egy-kettő kivételével máig sem tértek vissza. Egyéb adatok múlt évi pénztári maradvány 98 kor., tőkepénzek jövedelme 239 kor. 35 fill. Egyetemes adóalapból 651 kor., kegyes adományok 10 kor. 50 fill. Egyházi adó befolyt 273 kor. 27 fill., perselypénz 76 kor. 28 fill.

VIII. A világi hatóságokkal való érintkezés normális volt, szívesen támogatták.

IX. A lelkész tevékenységét az V. és VI. sz. melléklet tünteti fel. Az 1914-ik évben tanított a népiskolában Homonnán 1 felekezetiben 21 növendéket, Mezőlaborcon 1 állami iskolában 13 növendéket, Szinnán 1 állami iskolában 5 növendéket heti 1 órán. Az első helyen heti 2,

a második helyen heti 1, a harmadikon heti 1 órán. Középiskolában, Homonnán 1 felekezeti iskolában, 2 állami iskolában, 1 iparos tanonciskolában, 38 növendéket, heti 6 órán. Konfirmált 10 növendéket 42 órán. Predikált 58, könyörgést tartott 64 esetben, keresztelt 11, esketett 1, temetett 12 egyént, úrvacsorát osztott 17-szer, betegnek 4 esetben, lelki gondozást gyakorolt Homonnán több ízben, a missióban 10 esetben. A híveket szorgalmasan meglátogatta, a kik egyházunknak buzgó áldozatkész hívei, tudatában vannak mit kíván tőlük a magyar haza és a ref. egyház ez exponált helyen. Egy vegyes házasságra lépett pár nem kötött megegyezést a születendő gyermekekre nézve. Az egy kitérő házassági okból tért ki. hozzátartozói akarata ellenére.

X. A missiói segélyről ez évben már elszámolt, 861 kor. volt a kész kiadása azonkívül, hogy sajátjából vett hiterősítő műveket, miután már 5 év óta nem küldött ilyeneket az egyházkerület.

Utinaplót nem csatolhat, mert az az ellenség betörésekor több értékes irattal együtt megsemmisült

Egyházlátogatási jegyzőkönyv van, de iskolalátogatási nincs.

Javaslatai, illetőleg kérelmei a következők:

a) Tekintve azt a súlyos anyagi kárt, melyet az egyház a hadi állapot, főként a homonnai harcok alatt szenvedett, mely kerek összegben 4000 koronát tesz ki, s tekintve a lelkész anyagi kárát, melyet ingóságaiiban az ellenség betörése, a vidéki lakosság fosztogatása folytán szenvedett: méltóztassék, amennyiben amint előre látható, az államkormány semminemű, vagy csak igen csekély kárpótlást nyújtana, módot keresni arra nézve, hogy úgy az egyház, mint a lelkész megfelelő kárpótlást nyerjenek.

b) Tekintve azt a súlyos körülményt, hogy a hadi állapot miatt az egyházi hátrálék 229 korona, az adótörlesztés 260 korona s hogy alig számíthatnak a jelen évre kivetett egyházi adó befizetésére, továbbá tekintve azt, hogy vallástanítási tiszteletdíjai (1680 kor.) megszűntek s összes jövedelme ma csak 1522 koronát tesz ki, s mivel hogy ebből megélnie lehetetlenség, mert Homonnán a hadi szintér közvetlen közelében hihetetlenül nagy a drá-

gaság: az a kérése, méltóztassék oda hatni, hogy úgy az egyház, mint az ő háztartásában megbillent egyensúly sürgős segítség nyújtás által mielőbb helyreállítható legyen. Ezek alapján az egyházmegye missiói bizottsága a következő javaslatot terjeszti a nt. egyházmegyei közgyűlés elé:

1. Méltóztassék a homonnai egyház lelkészének e nehéz időben is hiven teljesített önfeláldozó lelkipásztori munkálkodásáért, továbbá alapos és körültekintő jelentéseért elismerését nyilvánítani.

2 Méltóztassék mind a homonnai anya, mint a fiók-egyházak előjáróinak és híveinek jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavazni azért, hogy e vészterhes időkben, dacára súlyos anyagi- és lelki megpróbáltatásaiknak, — hitöket el nem veszítették s e rájuk mért nagy próbákból mint egyházunknak s szeretett hazánknek hű fiai győzelmesen kerültek ki.

3. Tekintve azon tetemes anyagi kárt, mely érte a homonnal egyházat és a lelkészt, midőn az első 4000, az utóbbi 3500 kor. kárt szenvedett a homonnai harcok miatt, méltóztassék a főt. egyházkerület útján az egyetemes konventhez oly irányú előterjesztést intézni, hogy az államkormányval lépjen érüklözésbe a tekintetben, hogy a szóban forgó összeget nevezettek teljes egészében megkaphassák.

4. Tekintve azon körülményt, hogy a homonnai egyház 260 korona egyházi adót volt kénytelen törlésbe hozni behajthatlanság címén, méltóztassék a főt. egyházkerület útján az egyetemes konventhez felterjesztést intézni az iránt, hogy a rendkívüli helyzet folytán törölt összeget az egyetemes konvent valamely forrásból fedezni kegyeskedjék.

5. Tekintve végül azon szomorú helyzetet, melybe a missiói lelkész, illetőleg családja az által jutott, hogy 1680 korona vallástanítási tiszteletdíjtól esett el a hadi állapotok miatt s tekintve, hogy a megmaradt 1522 kor. jövedelem csakugyan elégtelen egy lelkészi család ellátására: utasíttassék lelkész, hogy folyamodjék elmaradt díjaiért a miniszterhez, miután precedens van arra, hogy a hol még teljesen szünetelt is a vallástanítás, ott is kapták a vallás tanítók díjaiknak a felét.

Egyházmegyénk az 1—5. pontból álló javaslatot határozati erőre emeli. S míg erről egyrészt a homonnai egyházat és lelkészét értesíti, másrészt bizalommal kéri a főt. egyházkerületet, hogy az egyház és lelkész anyagi veszteségeinek kárpótlása tárgyában méltóztassék az egyetemes konventhez pártoló felterjesztést intézni.

Végül utasítatik a homonnai egyház elöljárósága, hogy az elrabolt úrasztali készletek ügyében a rendőrhatalóságnál tegyenek panaszos jelentést.

38. Olvastatott az országos nyugdíj és özvegy-árva gyámintézeti bizottság 1915. január 12 én Sátoraljaujhelyben tartott üléséről felvett jegyzőkönyv, amint következik:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sátoraljaujhelyben, 1915 évi január hó 12-én a felsőzempléni ref. egyházmegye országos ref. lelkészi nyugdíj és özvegy árva gyámintézeti bizottságának ülésében.

Jelenvoltak: Hutka József esperes-elnök, Tudja Mihály pénztárnok és biz. előadó, Dókus László, Dókus Gyula, Bernáth Aladár biz. tagok.

Esperes üdvözlőlvén a bizottság tagjait, bemutatja az országos ref. lelkészi nyugdíj s özvegy árva gyámintézet 1914. évi járulékainak befizetéséről szóló s az egyházmegyei pénztárnok által betérjesztett általános kimutatást.

A bizottság a kimutatást tudomásul veszi s azt a mint alább következik, jegyzőkönyvbe iktatja:

1. Összes tartozás volt a hátrálékokkal együtt 12183 korona 44 fillér.

2. Fenti tartozásból befizettetett 8545 kor. 13 fillér.

3. Hátrálék maradt 1914. december 31 én 3638 K 31 f.

4. Perselypénz címen befolyt 41 kor 78 fillér.

Esperes felhívatik, hogy a hátrálékok behajtása iránt a legszigorúbban intézkedjék.

Kmf.

Hutka József
esperes.

Bernáth Aladár

Dókus László

Dókus Gyula

Tudomásvétel mellett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe foglaltatni határoztatott.

39. Olvastatott a felsőzempléni közalapi bizottságának 1915. január 12-én Sátoraljaujhelyben tartott üléséről felvett jegyzőkönyvek, amint következnek:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sátoraljaujhelyben, 1915. évi január hó 12-én a felsőzempléni ref. egyházmegye közalapi bizottságának ülésében.

Jelenvoltak: Hutka József esperes-elnök, Tudja Mihály pénztárnok, Dókus László, Dókus Gyula, Bernáth Aladár biz. tagok, Péter Mihály biz. jegyző.

Esperes üdvözlőlvén a bizottság tagjait, bemutatja az egyházmegyei pénztárnok által beterjesztett s a folyó 1915. évre szóló közalap járulékaira vonatkozó kimutatást, mely szerint:

1. Hátrálék a múlt 1914-ik évről 534 K 96 f.

2. Folyó évi járulék --- --- --- 1248 „ 68 „

Összesen --- 1783 K 64 f.

Bizottság a bemutatott jelentést tudomásul veszi s az 1915. évre szóló kivetést helyben hagyja, a fennálló hátrálékok behajtására pedig az esperest felhívja.

Kmf.

Hutka József

esperes-elnök.

Dókus László

Bernáth Aladár

Dókus Gyula

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sátoraljaujhelyben, 1915. évi január hó 12-én a felsőzempléni ref. egyházmegye közalapi bizottságának ülésében.

Jelenvoltak: Hutka József esperes-elnök, Tudja Mihály pénztárnok, Dókus László, Dókus Gyula, Bernáth Aladár biz. tagok és Péter Mihály biz. jegyző.

Esperes a bizottság tagtainak üdvözlése után bemu-

tatja az egyházmegyei pénztárnok által beterjesztett s az országos egyh. közalap 1914. évben befolyt járulékairól való elszámolást. E szerint:

1. Hátrálék volt az 1913. évi dec. 31-én 339 kor. 04 fill., mely 4 kor. 57 fillér késedelmi kamattal teljesen befizettetett s így az 1913. évi hátrálék mind befolyt.

2. Az 1914. évre megállapított járulék volt 1231 kor. 84 fillér, ebből befizettetett 696 kor. 88 fill., maradt hátrálék az 1914. évi december 31-én 534 kor. 96 fillér.

3. Perselypénz címen befolyt 39 kor. 20 fill., Gusztáv Adolf egyesület javára 19 kor. 53 fillér.

Közalap bizottság, midőn ezen előterjesztést tudomásul veszi, egyben felhívja az esperest, hogy a hátrálékok behajtása iránt megfelelőleg intézkedjék.

Kmf.

Hutka József
esperes.

Dókus László

Bernáth Aladár

Dókus Gyula

A jegyzőkönyvbe foglaltak tudomásul vétetvén, azok egész terjedelmükben közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíttetni határozattak.

40. A sátoraljaujhelyi egyház megerősítés végett beterjeszti 4 példányban kiállított s esperesileg már megerősített lelkészi díjlevelét.

Miután e díjlevelek az eredetivel meg egyeznek, egyházmegye azokat megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

41. A szőlőskei egyház megerősítés végett ismét beterjeszti 4 példányban kiállított s esperesileg már megerősített lelkészi díjlevelét.

Miután az egyházkerület által kifogásolt különbség presbyteri és közgyűlési határozattal kiigazítottatott: egyházmegye azt megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

42. Császár Teréz, néhai Császár Pál volt gálszécsi lelkész leánya, egy kérvényt nyújtott be egyházmegyénkhez, amelyben a következőket adja elő: Annak idején az ő atyja is részvényese volt a f.-zempléni egyházmegyei özvegy-árvatárnak, mégis mióta atyja meghalt, tehát 35 éve, sem ő, sem nővére Császár Boriska, soha egyetlen fillér osztalékot sem kapott e tárból, sőt, mikor a tár feloszlott, végkielégítést sem. Mig jobb létben élt, nem tette ezt az ügyet vita tárgyává, de most elaggva, a legszükségesebbeket nélkülözve, mindenkitől elhagyatva, kéri egyházmegyénket, méltóztassék ezt az ő ügyét vizsgálat tárgyává tenni s ha úgy méltóztatik az igazságérzettől vezetve találni, hogy vele csakugyan méltánytalanság történt, méltóztassék az elmaradt végkielégítést neki megszavazni. Felvilágosításul előadja, hogy b. atyja, ki a f.-zempléni egyházmegyei magtárnak annak idején kezelője volt, — e magtárnak bizonyos összeggel adósa maradt, azonban ezen összeg 35 éve. a neki és nővérének adandó osztalékokból bő fedezetet találhatott.

Utasittatik az egyházmegyei pénztárnok, hogy a néhai Császár Pál emez ügyére vonatkozó iratokat s egyházmegyei határozatokat az egyházmegyei levéltárban keresse fel. Jelentése őszi közgyűlésünkre beváratik.

43. Sallay Béla szőlőskei lelkészt 1914. október 18-ikán Szegő Bénéjmin tanácsbíró és Soltész Gyula ladamóci körjegyző, mint egyházmegyei kiküldöttek, Sallay István kisbárii lelkészt pedig 1914. október 11-én Sallay Béla szőlőskei lelkész, esperesi kiküldött, hivatalukba ünnepélyesen és a törvény követelményeinek megfelelőleg beiktatván, a beiktatásról szóló presbiteri jegyzőkönyveket jelentéseikkel egyházmegyei közgyűlés elé terjesztik. Sallay Béla jelentésében kiemeli, hogy miután egyházmegyénk világi tagjai legnagyobb részben katonai szolgálatra behívtak, vagy a háború kitörése miatt fokozottabb köteleességteljesítés várt rájuk hivatalaikban, a kisbárii lelkész beiktatásán világi kiküldött nem vett részt.

Jelentéseik tudomásul vétetnek.

44. Virág József tanügyi bizottsági elnök beadványa szerint a múlt évi őszi egyházmegyei közgyűlés a tanügyi bizottság megalakításánál némileg eltért az 1910. évi népiskolai szabályrendeletől. Eltért 1-ör abban, miszerint a 12 tagból álló bizottságba csak 3 tanító képviselőt választott be, holott 4-et kellett volna választania. hogy a Szabályrendelet 70. §-a szerint a bizottság $\frac{1}{3}$ -da tanítókból álljon

Eltért 2-or abban, hogy külön előadót választott, bár a Szabályrendelet 72. §-nak ez a kitétele: „Egyházmegyei tanügyi bizottság tárgyalja az egyházmegye tanügyi állapotáról szóló elnöki évi jelentéseket“, az előadói tisztelet egyenesen az elnök kötelességei közé utalja.

Közgyűlés a beadvány indokait helyeseknek találván, a tanügyi bizottságba még egy tanító képviselőt választ Zalányi György vásárhelyi tanító személyében, az előadói tisztelet pedig az elnökre ruházza át.

45. A kolbásai egyház betérjeszti templom, torony és paplak fedése végett az egyháztagok által önként elvállalt 630 kor. rendkívüli adó $\frac{1}{5}$ -ének, 123'65 koronának az 1914. évre eszközölt kivetését, az azt letárgyaló presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvekkel együtt.

A kivetés, mint törvényesen letárgyalt, megerősítettik.

46. A gercselyi egyház benyújtja a templom belsejének renoválása és kifestése végett eszközölt 372 kor. rendkívüli adó kivetését, az azt letárgyaló presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvekkel együtt.

Miután a kivetés nincs törvényszerűen letárgyalva, amennyiben a letárgyaló presbiteri gyűlésben a névszerinti szavazás meg nem ejtetett, sem a 15 napi felebbezési határidő nincs betartva, közgyűlés a kivetést nem erősíti meg, hanem utasítja a gercselyi egyház előljáróságát a szabályszerű letárgyalás eszközlésére, melynek

meg történte után felhatalmazza esperest, hogy a kivetést saját hatáskörében erősítse meg.

47. Olvastatott a málcai egyház alább következő felterjesztése: A vallás- és közokt. miniszter 155218/1915. számú rendelete néhai Kovács Lajos málcai volt segédlelkésszt, mint tanítói oklevele alapján a málcai egyház törvényesen megválasztott rendes tanítóját 1912. évi szept. 1-től kezdődő nyugdíjjogosultsággal az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe felvévén, utasította a málcai egyházat, hogy a nyugdíjintézetbe való igény után egyszersmindenkorra eső díj fejében 150 kor.-t, az 1912. szept. 1 től 1913 év végeig járó évi díjak fejében 30-67 kor.-t és 22 03 kor. időközi kamatot, összesen 202 kor. 70 fillért az időközben elhalt Kovács Lajos helyett az 1891. évi 43. t.-c. 12. § a értelmében, mint szavatoló iskola fenntartó a nagymihályi m. kir. adóhivatalnál 8 nap alatt fizessen be. A málcai egyház azt kéri tehát, hogy a szerinte sérelmes miniszteri intézkedés orvoslása végett a beadványához mellékelte s a Konventnek benyújtandó folyamodványát közgyűlés pártolólág terjessze fel az Egyházkerület útján a Konventhez.

Miután néhai Kovács Lajos volt málcai segédlelkész törvényesen megválasztott, egyházmegyeileg beerősített s államsegélyt is élvezett rendes tanítója volt a málcai egyháznak s így az országos törvények értelmében 21-ik életévétől kötelesek tagja az orsz. tanítói nyugdíjintézetnek, a szóban levő miniszteri rendelet sérelmes intézkedést nem tartalmaz az 1891. évi 43. t. c. 12. §-a alapján sem, mely az iskolafenntartó testületet teszi felelőssé a tanítók nyugdíjárulékának be nem fizetése esetén, így egyházhatósági beavatkozásra nincs szükség ebben az ügyben. Utasítja azonban közgyűlés a málcai egyházat, hogy mint iskolafenntartó testület, saját hatáskörében egy gondosan megindokolt kérvényt nyújtson be a vallás- és közokt. miniszterhez, a 202-70 kor. tanítói nyugdíjárulék kötelezettségének méltányossági okokból való elengedésére, mert bizonyos az, hogy a

lelkészi pályára készült Kovács Lajosnak nem volt szándéka a tanítói pályán működni és ott a nyugdíjat bármikor is igénybe venni.

48. Olvastatott a vallás- és közokt. miniszter 33467—1915/II. számú rendelete, mely a kisbári-i lelkész kongruáját jövedelem csökkenés miatt évi 173 kor. 70 fillérrel felemeli. A rendelet szószerinti szövege a következő:

Vallás- és közokt. m. kir. miniszter. 33467—915/II. Méltóságos és főtisztelendő Püspök Ur! Vonatkozással Méltóságodnak folyó évi március hó 25-én 900 sz. a. kelt nagybecsű átíratára, a nélkülözhető mellékletek csatolása mellett, megfelelő további szíves eljárás végett tisztelettel értesítem Méltóságodat, hogy Sallai István kisbári-i ref. lelkész illetményét kiigazítási kérvénye alapján most 1914. október hó 18-tól kezdődőleg a következőkben állapítottam meg: Jövedelem 629 korona 27 fillér, kiadás 107 korona 68 fillér. Tiszta jövedelem 521 kor. 59 fill. 1600 koronáig szükséges 1078 korona 41 fillér. Előbbi megállapítás 904 korona 71 fillér. Többlet 173 korona 70 fillér. Ehez képest nevezett lelkész részére az 1914. október hó 18-tól 1915. június hó 30-ig terjedő időre pótlólag még 122 korona 63 fillért kifizetni méltóztassék. Mert: a lelkész terménybeli jövedelmét 180 koronával és ennek megfelelően a $3\frac{1}{2}\%$ -os nyugdíjintézeti járulékot 6 korona 30 fillérrel leszállítottam. Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánítását. Budapest, 1915. április hó 9-én. A miniszter rendeletéből: Csorba F. s. k., miniszteri tanácsos.

Örvendetes tudomásul szolgál azzal, hogy a miniszteri rendelet a jövőben való mihez-tartás és tájékoztatás végett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe veendő.

49. Esperes beterjeszti a felsőzempléni egyházmegye kötelékébe tartozó egyházak anyagi viszonyainak 1914. évi ki-mutatását, amint következik:

A felsőzepléni református egyházmegyében lévő egyházak anyagi viszonyairól szóló kimutatás az 1914-ik évről.

Egyházak neve	Bevétel kor.	Kiadás kor.	Tőkepénz és alapítvány kor.	Adósság kor.	Kegyes adomány kor.	Épít. fordított. kor.	Magtárb. van	Ki van-e az ill.-e.-ért. és áll. adó fiz.? Hátr. van-e?	Ki van-e a tan. nyugd. jár. fizetve? Hátr. van-e?	Jegyzet
1. Abara ---	2640·73	1926·88	4322·53	2000·—	—·—	—·—	102 köből rossz	Kifizetett	Kifizetett	Magt. tőkep.: ad. 4: 1625 K 37 ill. tőke- segély 2000 K
2. Alsómihályi ---	686·56	729·71	—·—	8000·—	60·—	350·—		"	"	
3. Bánóc ---	1859·07	1096·05	5920·—	6000·—	147·80	—·—		"	"	ad. 4: Tőkesegély 6000 K
4. Vásárhely ---	1996·60	1182·86	—·—	7000·—	147·74	—·—		"	"	ad. 4: tőkes 3000 K. 4000 K e.-k. tartozás
5. Morva ---	1540·38	1288·20	1412·—	2100·—	29·—	600·—		"	"	ad. 4: Saját helyre- állítandó tőkéjére
6. Bodzásujlak ---	866·33	909·09	1000·—	4000·—	135·—	60·—	állami adó- hátralék van	"	"	
7. Garany ---	9711·80	8434·65	9100·—	7000·—	212·—	—·—	Kifizetett	"	"	
8. Csarnahó ---	1373·32	988·26	—·—	4221·—	20·—	—·—		"	"	
9. Deregyő ---	1481·65	1075·59	3993·58	—·—	110·—	—·—		"	"	
10. Szalók ---	274·01	200·18	100·—	181·—	33·30	—·—		"	"	
11. Gálszécs ---	2240·80	2202·54	4275·—	5254·—	58·10	—·—		"	"	ad. 4: 2275 K tőkes.
12. Gercsely ---	1661·06	1470·63	2000·—	1000·—	16·—	400·—		"	"	
13. Kiszte ---	289·33	175·89	1220·—	—·—	20·—	—·—		"	"	
14. Hardicsa ---	3684·64	2558·85	1800·—	3000·—	268·60	—·—		"	"	ad. 4: 3000 K tőkes.
15. Homonna ---	1582·86	1477·76	7077·—	5159·—	116·78	342·59		"	"	ad. 4: 2800 K tőkes.
16. Kazsó ---	2508·34	1583·45	7000·—	—·—	25·—	762·72		"	"	
17. Kisazar ---	8913·21	8449·67	672·—	3000·—	—·—	6100·—		"	"	ad. 4: Tőkesegély
18. Kisbári ---	2809·43	2766·76	16100·—	3075·—	24·—	—·—	áll. ad. és ill. e. é. nincs kif.	"	"	ad. 4: Tőkesegély
19. Nagybári ---	1001·23	884·43	—·—	5000·—	—·—	—·—	Ki van tiz.	"	"	ad. 4: 3000 K tőkes. s 2000 K ker. tartoz.
20. Kistráska ---	1026·—	669·—	—·—	400·—	32·—	—·—	88 köből tőke	"	"	
21. Hegyi ---	980·31	420·29	2092·—	7000·—	35·—	—·—		"	"	ad. 4: 7000 K tőkes.
22. Kolbása ---	1132·25	942·63	2548·68	3300·—	99·—	—·—		"	"	ad. 4: Tőkesegély

23. Ladamóc	2996·04	2760·87	1150·—	3400·—	50·—	—·—
24. Lasztómér	7056·69	6284·88	3325·—	—·—	—·—	14000·—
25. Lasztóc	2943·97	2596·56	3200·—	1300·—	100·—	3000·—
26. Nagykázmér	311·40	266·95	1000·—	—·—	—·—	—·—
27. Magyarizsép	1253·32	913·30	4467·—	—·—	378·—	—·—
28. Cselej	1709·72	1415·19	3600·—	—·—	85·—	—·—
29. Magyarsas	16974·75	16470·85	—·—	4000·—	98·—	15000·—
30. Imreg	6176·22	6339·97	200·—	5380·—	102·—	—·—
31. Szürnyeg	6410·20	5909·91	—·—	805·—	292·40	3325·90
32. Málca	1835·23	1803·18	6000·—	3036·36	76·30	—·—
33. Miglész	4865·60	4538·78	2667·20	2467·20	172·—	—·—
34. Nagyráska	2242·88	1512·16	—·—	3880·—	37·—	—·—
35. Nagytoronya	5436·77	4265·54	86·—	4326·—	20·—	—·—
36. Kistoronya	14774·22	12860·26	700·—	13937·—	—·—	—·—
37. Sátorlajuhely	11648·39	11048·64	21000·—	40000·—	280·—	—·—
38. Szőlőske	7025·71	6991·68	—·—	3605·—	36·44	7559·18
39. Bodrogszerdah.	415·63	312·58	1349·35	—·—	90·41	—·—
40. Borsi	2072·40	1698·24	2876·—	—·—	—·—	—·—
41. Tusa	1573·90	1497·81	—·—	1600·—	354·97	800·—
42. Zemplén	1962·84	1878·93	—·—	1230·—	55·50	280·—
43. Legenye	3265·91	2933·—	5077·68	—·—	—·—	—·—
44. Varannó	—·—	—·—	12000·—	—·—	—·—	—·—
45. Mezőlaborc	—·—	—·—	1800·—	—·—	—·—	—·—

állami adó nincs kifiz.	"	ad. 4: saját tőkéjét vette kölcsön
"	"	
"	"	
"	"	
"	"	
"	"	ad. 4: 8000 K tőkes.
nagyverd. réti áll. ad. n. kif. áll. adó csak részb. van kf. az adók nin- csenek kifiz.	"	ad. 4: saját tőkéjé- ből kölcsönvett
"	"	
"	"	
Községi adó hátrál. van	"	ad. 4: 2800 K tőkes, ad. 4: iskola és tan- lak épít. felv. kölcsön
"	"	
áll. és köz. a. egy része n. áll. ad. nincs kifizetve	"	
"	"	
"	"	
áll. a. és ill. e. ért. nincs kif.	"	
Kifizetve	"	
"	"	
"	"	
"	"	

Összesen 164111·70 134631·17 141234·32 163637·56 3942·44 52580·29

Kelt Bánócon, 1915. ápril hó 6.

HUTKA JÓZSEF
esperes.

Tudomásvétel mellett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe foglaltatik azzal a hozzáadással, hogy azok az egyházak, a melyek állami adójukat, illeték-egyenérték tartozásaikat ki nem fizették, ebbeli kötelezettségüknek f. évi június végeig eleget tegyenek s erről szóló jelentéseiket esperesi hivatalnak küldjék el.

50. Az imregi egyház előljárósága jelenti, hogy elhunyt tanítója helyére Varga József tanítót választotta meg előkönyörgő tanítójának.

Egyházmegye a választást, mint amely a törvény megtartása mellett ejtetett meg, jóváhagyja s Varga József előkönyörgő tanítót állásába beerősíti, megerősítését a főt. egyházkerületre is felterjesztvén.

51. Az imregi egyház beterjeszti 4 példányban kiállított s esperesileg már megerősített előkönyörgő tanítói díjlevelét, kérve azoknak megerősítését s az egyházkerületre való felterjesztését.

A beterjesztett tanítói díjlevelek, mint amelyek a régi díjlevéllel megegyeznek s esperesileg is meg vannak erősítve: ezennel megerősítetnek s a főt. egyh.-kerületre felterjesztetnek.

52. A cseleji egyház presbyteriuma azt a kérelmét terjeszti a nagytiszt. egyházmegye elé, hogy miután az 1910. évi évi április hó 13-án tartott egyházmegyei közgyűlés 81. számú jegyzőkönyvi pontja, illetve az 1910. évi május hó 19—20 án tartott egyházkerületi közgyűlés 79. számú jegyzőkönyvi pontja megengedte a cseleji egyháznak, hogy 2368 □ öl területű ingatlanát közös céljaira eladhassa, most miután annak kialkudott 2400 kor. vételára kifizetett: méltóztassék a beterjesztett adásvételi szerződést jóváhagyni, illetve a főt egyházkerületre megerősítés végett felterjesztteni.

Egyházmegye e kérelmet teljesíti s megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

53. Segélyosztó bizottság tagjaiul megválasztatnak:

Hutka József esperes és Dókus László elnöklete alatt Péter Mihály, Kozma Antal papi, Dókus Gyula és Bernáth Aladár világi tanácsbírák.

54. Közhirdetésre kérik magokat felvétetni Bodzásujlak és Nagyráska.

Bodzásujlak és Nagyráska közhirdetésre felvétetnek, amely határozat a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztendő.

55. Virág József tanügyi bizottsági elnök indítványára

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a mezei munkálatok elvégzésének a nagyobb iskolaköteles gyermekek segítségét is igénybevevő szükségessége miatt amúgy is több helyen bezárt iskolák megvizsgálására az iskolalátogató bizottságokat ez évben nem küldi ki, hanem utasítja az iskolaszéki elnököket, hogy a tanügyi bizottsági elnök által kibocsátandó s az iskolák statisztikai adataira vonatkozó kimutatókat a tanítók közreműködésével felelősségterhe alatt pontosan kitöltvén, a tanügyi bizottság elnökének haladéktalanul küldjék el.

56. A magyarsasi egyház, az iskolaépítésből származott egy ezer korona adósságának fedezésére, 1000 korona kölcsönt óhajtana felvenni az egyházkerületi pénztárból, miután a takarékpénztárak most kölcsönt nem nyújtanak, az adósság kifizetésére pedig sürgőssé vált. Az ügy mind a presbyteriumban, mind az egyházi közgyűlésen szabályosan tárgyalatott s a határozat ellen senki sem felebbezett.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szorult helyzetbe jutott magyarsasi egyháznak megengedi, hogy az egyházkerületi pénztárból 1000 korona

kölcsönt vehessen fel s e határozatát pártolólág terjeszti fel a főt. egyházkerületre. Kötelességévé teszi azonban a magyarsági egyháznak, hogy a nyereudő tőkesegélyből az 1000 kor. adósságot egyszerre s egészében fizesse vissza.

57. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünkre az egyház-megye képviselőjében a következők küldetnek ki:

Az elnökség mellett Virág József, Kozma Antal, Szegő Benő papi, Nemes Lajos, Bernáth Aladár világi, és dr. Kiss Sándor h. ügyész, mint rendes-, Tudja Mihály papi, Thuránszky Tihámér világi tanácsbíró, mint póttagok.

58. E jegyzőkönyvi pontok a Sátorajauj helyben, 1915. május 18-án tartott közgyűlésén

hitelesítették.

Bírósági ügy.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye 1915. május 18 án Sátoraljaujhelyben tartott közigazgatási bíróságának üléséről.

Jelen voltak: Hutka József esperes elnöklete alatt Kozma Antal, Szeghő Bénéjámín egyházi tanácsbírák, dr. Kiss Sándor egyházmegyei h. ügyész.

Panaszosok részéről: Kulcsár István, Ladányi Miklós s panaszosok képviselője Dr. Tátray Dezső.

Panaszlott megválasztott lelkész és jogi képviselője: Dr. Szirmay István ügyvéd.

Világi elnök hiányában egyedül elnöklő egyházi elnök jelenti, hogy az E. T. V. t.-c. 14. § ban megkívánt számmal a bíróság tagjai meg nem jelentek, ennél fogva a bíróság nem határozatképes. Ugyanezen t.-c. 54. § a alapján indítványozza, hogy a tárgyalást a bíróság halassza el és az ügy sürgős és fontos voltára tekintettel a tárgysorozat 1. pontjául felvett sátoraljaujhelyi lelkészválasztás panaszos ügye a lehetőség szerint sürgősen összehívandó időszakai bíróság elé utaltassék.

Bíróság elnök indítványát elfogadja s ehhez képest felkéri az elnökséget, hogy a sátoraljai-
aujhelyi lelkészválasztás panaszos ügye tárgyalá-
sára az időszakai bíróságot sürgősen hívja össze,
a tárgyalásra kitűzött többi bírósági ügyet pedig
az őszi egyházmegyei gyűlés tárgysorozatába
vegye fel.

Elnök az ülést bezárja.

Kelt mint fenn.

Hutka József
esperes.

Szegő Béni
tanácsbíró.

Kozma Antal
tanácsbíró.

Dr. Kiss Sándor
ügyész.

E jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Péter Mihály papi főjegyző: az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 21, 29, 30, 31, 36, 37, 42, 54, 56, 57. pontokat.

Tomory Pál papi aljegyző: a 13, 15, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 40, 41, 50, 51, 52. pontokat.

Sallay Béla h. papi aljegyző: a 17, 18, 19, 20, 38, 39, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 55, 58. pontokat.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

Jelenvoltak névsora.

1. A közgyűlést megelőzőleg istenítisztelet tartatott.
2. A közgyűlés megalakulása s megnyitása.
3. Esperes jelentése.
4. Megemlékezés Puskás Lajos és Zolnay Gergely hősi halált tanítókról s dr. Sárkány Lajos ügyész bizonytalan sorsáról.
5. Kádár János legényei lelkész nyugdíjba vonul.
6. Tomory Pál m.-izségi lelkész paszabi lelkészszé választatván, egyházmegyénkből eltávozik.
7. Ugyancsak eltávozott Ignéczy Sándor volt szőlőskei lelkész.
8. A hadiszolgálatot teljesítő dr. Isépy Tihamér és dr. Sárkány Lajos helyetteseül dr. Kiss Sándor sárospataki ügyvédet bízta meg az esperes a teendőikkel.
9. Egyházmegyénk 2000 kor. hadikölcsönt jegyez.
10. Indítvány a Fejes István sirboltja építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában.
11. Egyházi ingatlanok telekkönyvezésének ügye.
12. A morvai egyház adóssága.
13. A tusai iskola ügye.
14. A ladamóci egyház regálekártalanítási tőke ügy.
15. A tusai iskola ingatlan ügye.
16. A hóri egyház 750 korona tartozása.
17. A nagyráskai temető-per.
18. Az alsómihályi iskola ügye.
19. A málcai egyház alapítványi ügye.
20. A segélyrevidelő-bizottság az őszi gyűlésre adjon véleményes jelentést.
21. A szőlőskei lelkészlak felépült.
22. Az iskolai „A” napló és a tankötelesek összeírása.

23. Bánóc, Hór, N.-Ráska iskoláját szerelje fel.
24. A szalóki, más iskolába járó ref. gyermekek vallástanításának ügye.
25. A gercselyi és hosszúlázi ref. gyermekek vallástanításának ügye.
26. A málcai tanító az értesítő könyvecskét szerezzze be.
27. Több egyház utasíttatik, hogy az iskola fűtését és takarítását ne a gyermekekkel végeztessék.
28. Több egyház az ifjúsági könyvtár felállítására utasíttatik.
29. Esperes jelentése az istenitiszteletekről.
30. Esperes jelentése a templomi perselyekről.
31. Jelentés a belmissió gyakorlásáról.
32. A múlt évi őszi egyházkerületi gyűlés 41. sz. határozata
33. Az iskolai érdemjegyek jövőre mik legyenek?
34. Ahol tanító nincs, a vallástanítás a lelkészek kötelessége.
35. A számvevőszék jegyzőkönyve.
36. A segélyosztó-bizottság jegyzőkönyve.
37. A missiói-bizottság jegyzőkönyve.
38. Orsz. nyugdíj, özv.-árvagymintézeti biz. jegyzőkönyve.
39. Közalapi bizottság jegyzőkönyve.
40. A sátorlajaujhelyi lelkészi díjlevél megerősítettik.
41. A szőlőskei lelkészi díjlevél megerősítettik.
42. Császár Teréz kérvénye özvegyárvatári végkielégítése ügyében.
43. Sallay Béla lelkész a szőlőskei, Sallay István lelkész a kisbárai lelkészi állásba beiktattattak.
44. A tanügyi-bizottság helyesebb megalakítása.
45. A kolbásai rendkívüli-adó megerősítése.
46. A gercselyi rendkívüli adókimutatást a közgyűlés meg nem erősíti.
47. A málcai egyház a Kovács Lajos utáni nyugdíj tartozás ügyében a miniszterhez folyamodik.
48. A kisbárai lelkész congruáját a miniszter felemelte.
49. Az egyházak anyagi viszonyainak kimutatása.
50. Imregre Varga József kisazari tanító választatott meg.
51. Az imregi tanítói díjlevél megerősítettik.
52. A cseleji adásvételi szerződés megerősítése.
53. Segélyosztó-bizottság választása.
54. Kihirdetésre ajánlott egyházak.

55. Az iskolai statisztikai adatok a tanügyi-biz. elnökének sürgősen beküldendők.
56. M.-Sas 1000 kor. kölcsönt kér az egyházkerülettől.
57. Az egyházkerületi gyűlésre küldött képviselők.
58. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.

II. Közigazgatási bírósági ügyek.

- I. A sátoraljaujhelyi lelkészválasztás ellen beadott panasz tárgyalása az időszaki bíróságnak lesz a feladata.
-

Betűrendes névmutató.

Alsó Mihályi 18.
Bernáth Aladár 53. 57.
Bodzásujlak 54.
Csarnahó 27.
Császár Teréz 42.
Cselej 52.
Dókus Gyula 53.
Dókus László 53.
Egyházak 11, 29
Esperes 31, 34, 46, 53 Köz. bír.
Garany 35.
Gálszécs 28.
Gercsej 26, 46.
Homonna 37.
Hosszuláz 26.
Hór 13, 16.
Ignéczi Sándor 7.
Imreg 50, 51.
Kádár János 5.
Kisazar 27.
Kisbári 48.
Kiss Sándor dr. 8, 57. Köz. bír.
Kistoronya 27, 35.
Kolbása 27, 45.
Kozma Antal 53, 57. Köz. bír.
Körlátogatók 33.
Kulcsár István Köz. bír.
Ladamóc 14.
Ladányi Miklós Köz. bír.
Lasztomér 27.
Lelkészek 29, 31.

Magyarsas 56.
Málca 19, 47.
Morva 12.
Nagybári -27.
Nagyráska 17, 23, 27, 54.
Nagytoronya 27, 35.
Nemes Lajos 57.
Péter Mihály 53.
Puskás Lajos 4.
Sallay Béla 43.
Sallay István 1, 43.
Sárkány Lajos dr. 4.
Sátoraljaujhely 40.
Segélyosztó-biz. 10, 35.
Szalóki tanító 24.
Szegő Benő 57. Köz. bír.
Szirmay István dr. Köz. bír.
Szöllőske 21, 27, 41.
Tanítók 55.
Tátray Dezső dr. Köz. bír.
Tomory Pál 35.
Thuránszky Tihamér 57.
Tudja Mihály 57.
Tusa 13, 15.
Virág József 57.
Zalányi György 44.
Zolnay Gergely 4.
